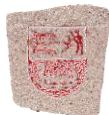

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

Samrådsredogörelse för

BLÅ ÖVERSIKTSPLAN FÖR NORRA BOHUSLÄN

gällande havsområdena i Strömstads, Tanums, Sotenäs och Lysekils kommuner

Bakgrund

Kommunstyrelserna i Strömstad, Tanum, Sotenäs och Lysekils kommuner beslutade i mars 2017 att genomföra ett samråd för den Blå Översiktsplanen. Annonsering om samrådet har skett på Tillväxtbohusläns webbsida, kommunernas respektive hemsidor, på Bohusläningen, Strömstads tidning, Havsbandet/Björklövet och Lysekilsposten.

Under perioden 20 mars till 20 juni 2017 har samrådshandlingen varit ute på remiss till drygt 200 remissinstanser och utställd i respektive kommunhus. Planhandlingarna har även funnits tillgängliga via webben på Tillväxt Bohusläns hemsida <http://www.tillvaxtbohuslan.se> samt via respektive kommuns hemsidor. På Tillväxt Bohusläns hemsida har det varit möjligt att lämna synpunkter direkt via ett särskilt formulär.

Under maj - juni 2017 hölls allmänna samrådsmöten i Strömstad, Tanum, Lysekil och Sotenäs. Under juni månad genomfördes separata möten med olika fokusgrupper. Annonsering av mötena gjordes genom annons och korta artiklar i Bohusläningen, Strömstads tidning, Havsbandet/Björklövet, Lysekilsposten, Tillväxt Bohusläns webbsida och via Facebook.

37 svar har inkommit till kommunerna med anledning av den utsända remissen.

Samrådsredogörelsens upplägg

I denna handling redovisas och kommenteras samtliga inkomna svar till de remitterade samrådshandlingarna.

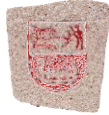
I redogörelsens första del sammanfattas inkomna synpunkter efter kategorier. Under varje kategori presenteras sedan de justeringar som arbetsgruppen rekommenderar i det fortsatta arbetet med anledning av inkomna synpunkter.

I handlingens andra del redovisas varje yttrande enskilt och i sin helhet, följt av arbetsgruppens kommentar till respektive synpunkt. Vid tillämpbara fall beskrivs de ändringar som synpunkten har motiverat. I de fall synpunkter inte tillgodoses, ges en motivering till bedömningen.

Föreslagna förändringar ska förstås som kommunernas viljeriktning efter samrådskedet. Specifikt nämnda justeringar kan komma att förfinas eller förändras under planeringsprocessen fram till färdigställandet av utställningshandlingarna för att bättre uppnå de i denna handling angivna avsikterna med respektive justering.

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

Del 1 - Summering av svar, justeringar av planhandlingar inför utställning

Remissinstanserna instämmer huvudsakligen i planförslagets syfte och mål. Inkomna synpunkter uttrycker en i allmänhet positiv syn på det kommunernas samarbete och arbetsmetod. Remissvaren innehåller i många fall förslag till förtydligande och kompletteringar av planens innehåll och rekommendationer. Flera yttranden lyfter också konflikter mellan bevarande och utveckling.

Planförslagets struktur och upplägg

Flera samrådsyttrande identifierar förbättringsåtgärder när det gäller struktur och upplägg i planhandlingarna. Vissa anser att planens vision bör förtydligas och utvecklas. Det finns en rad kommentarer om kartmaterialets läsbarhet samt svårigheter med tolkningen av rekommendationerna och informationen som finns på kartan. Flera svar lyfter svårigheten att tolka hur de *övergripande rekommendationerna* ska användas, exempelvis kring orördhet och årstidsvariationer. Begrepp och terminologi som används i förslaget anses som svårtolkade i flera fall och föreslås förklaras ytterligare.

Kommentar

I det fortsatta arbetet ska planhandlingar struktureras och förtydligas. Ett visionsavsnitt införs i planbeskrivningen, och en ordlista med begreppsförklaring skapas för att göra läsningen mer tillgänglig. Kartmaterialet föreslås kompletteras med tematiska fördjupningar, och viljeriktningen för fokusområden kommer att tydliggöras.

Rekommendationer som förekommer i samrådshandlingarna ses över och justeras i syfte göra precisera och bättre förmedla avsikten med anledning av inkomna synpunkter. Vissa rekommendationer skrivs om som förutsättningar (exempelvis rekommendationen *skyddad natur*) för att bättre spegla reella förhållanden. Innehållet i inspelen justeras och flyttas i samma syfte.

Strategiska rekommendationer omarbetas till strategiska blå inspel, och hänvisningar görs från respektive fokusområde. Samrådshandlingens *övergripande rekommendationer* omarbetas för att fungera som en övergripande kontext till planförslaget istället för rekommendationer.

Bedömningen av behovet av hastighetssänkningar, samt formuleringen av bedömningen, ses över. Rekommendationen marina installationer tas bort. Rekommendationerna ska mer tydligt harmonisera med inför utställningshandlingen införda visionsavsnittet, och tillämpbarheten kommer att förtydligas. Avvägningar som ligger till grund för översiktsplanens bedömningar och rekommendationer ska tydligare framgå i utställningshandlingarna.

Efter samråd med och rekommendation från länsstyrelsen betecknas Blå ÖP som ändring av översiktsplan (FÖP). I utställningshandlingarna ska Blå ÖP-handlingens förhållande till kommunernas respektive översiktsplaner preciseras.

Riksintressen

Remissyttranden påpekar behovet av att lyfta fram riksintressen- och skyddade områden i kartunderlaget. Flera yttranden lyfter också behovet av att beskriva planförslagets påverkan på riksintressena.

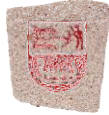
Försvaret har i sitt svar meddelat att all vattenanvändning med fasta anläggningar (exempelvis utvecklingszon utsjö eller utvecklingszon vattenbruk kustzon) inom sjöövningområdet Skagen bör tas bort. Konsekvensbeskrivningen av kommunernas planering med avseende på riksintresset behöver tydliggöras i utställningshandlingarna.

Kommentar

Riksintressen är redovisade i planeringsunderlag och webbkarta. I det fortsatta arbetet kommer

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

planförslagets konsekvenser på respektive riksintresse fördjupas och förtydligas. En omarbetning av föreslagna områden i utsjön sker till följd av försvarets synpunkter. Utsjözoner i samtliga kommuner påverkas. Delar av områdena i utsjön som kolliderar med försvarets sjöövningssområde tas bort. Vissa områden närmare land, vid utkanten av område för riksintresse för försvaret, är särskilt attraktiva för flera intressenter. Inom dessa områden justeras planförslaget i syfte att minimera påverkan för försvaret.

Samexistens samt utvecklingszoner

Ett behov av att förtydliga samexistens och intressekonflikter lyfts av flera svar. Utvecklingszoner med ej specificerad verksamhet där samexistens inte är möjlig upplevs av flera intressenter som svårt att planera efter.

Kommentar

Möjligheterna till samexistens ska generellt förtydligas. På flertalet platser ändrar inte planförslaget förutsättningarna för samexistens; på de platser där dessa ändras av planförslaget, kommer analysen göras djupare. Redovisning av intressekonflikter föreslås göras i karta.

Distinktionen mellan det kommunerna har mandat över att påverka, respektive det som kommunen inte har rådighet över, kommer tydliggöras i utställningshandlingarna.

Utvecklingszoners möjliga framtida användning förtydligas och konsekvenser av dessa fördjupas.

Kulturmiljövård

I samrådsremissvaren konstateras det att hantering av kulturmiljöer inte har varit tillfredställande och att det saknas underlag till kulturmiljö i planförslaget. De områden med värdefulla kulturmiljöer som lyfts fram i respektive kommun bör lyftas även i Blå ÖP. Skydd för vadbodar samt ett marinarkeologiskt program föreslås.

Kommentar

Kommunen har ett ansvar att hantera kulturmiljöfrågor i den bebyggda miljön och detta redovisas i översiktsplan och fördjupade översiktsplaner av varje kommun. Blå ÖP syftar till att vara ett maritimt tematiskt tillägg till respektive kommuns översiktsplan.

I det fortsatta arbetet skall hänsyn till kulturmiljövården lyftas fram dock inom ramen av Blå ÖPs syfte och ansvar. Detta diskuteras och förtydligas ytterligare i handlingarna.

Frågan om vadbodar eller enstaka byggnader i skärgården ska beaktas i det fortsatta planarbetet.

Ett marinarkeologiskt program finns med som möjlig åtgärd i kommande handlingar.

Klimatförändring, geoteknik- och säkerhetsfrågor

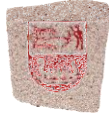
Samrådsyttrandena visar att frågor kring klimatförändring, geoteknik och säkerhet inte har diskuterats tillräckligt i planförslaget. Erosion, ras, stigande vatten, översvämning är vanliga frågor som rör kustkommunerna och bör lyftas fram i Blå ÖP.

Kommentar

Dessa frågor presenteras och diskuteras generellt i de kommande utställningshandlingarna. Det huvudsakliga ansvaret för bebyggelse och teknik ligger dock i respektive kommuns översikts- och detaljplanearbete.

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

Vattenbruk

Enligt vissa svar finns det olika synsätt på vattenbruk och dess miljöeffekter. Tydliggörande av vilka sorters odlingar som rekommenderas på vilka platser önskas.

Kommentar

Frågan undersöks vidare och diskuteras i utställningshandlingarna. Områden för vattenbruk kommer justeras. Vilka former av vattenbruk som rekommenderas på vilka platser kommer förtydligas.

Konsekvensbeskrivning

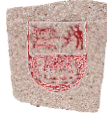
Enligt flera svar bör miljömålen och planens effekter på dessa lyftas. Målet ett rikt växt- och djurliv skall lyftas fram i planförslaget.

Kommentar

Konsekvensdelen kommer att tydliggöras och fördjupas i utställningshandlingarna, avseende bland ekosystemtjänstanalys; fördjupningar på områdesnivå (i samrådshandlingen kallade utsjöområden, område för motorsport, utpekade hamnlägen bland flera); komplettering med konsekvensbeskrivning av ett nollalternativ för jämförelse med föreslagen översiktsplan; hälsa och säkerhet; miljö kvalitetsnormer; förvaltning och redovisning av ansvar.

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

Del 2 – Inkomna yttranden

Följande skriftliga synpunkter har inkommit under samrådstitiden:

Myndigheter

1. Kustbevakning	Inkom 2017-04-27
2. Lantmäteriet	Inkom 2017-04-28
3. Kustbevakningen	Inkom 2017-04-28
4. Försvarsmakten	Inkom 2017-05-24
5. Trafikverket	Inkom 2017-06-07
6. Sjöfartsverket	Inkom 2017-06-16
7. Länsstyrelsen	Inkom 2017-06-20
8. Transportstyrelsen	Inkom 2017-05-08
9. Luftfartsverket	Inkom 2017-04-02
10. SGI	Inkom 2017-04-27
11. Havs- och Vattenmyndighet	Inkom 2017-06-21
12. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	Inkom 2017-05-22
13. Västra Götalandsregionen	Inkom 2017-07-01

Kommunala nämnder, förvaltningar och bolag

1. Uddevalla kommun, kommunstyrelsen	Inkom 2017-06-17
2. Uddevalla kommun, kommunledningskontoret	Inkom 2017-06-17
3. Dals-Ed kommun	Inkom 2017-06-08
4. Tanums kommun	Inkom 2017-05-30
5. Bohusläns Museum	Inkom 2017-06-14
6. Skanova	Inkom 2017-04-27
7. Bohus SeaCulture AB	Inkom 2017-06-19
8. KosterAlg AB	Inkom 2017-06-20
9. Turistrådet Väst Sverige	Inkom 2017-05-31
10. GR - Göteborgsregionens kommunalförbund	Inkom 2017-06-20
11. Leader Bohuskust och gränsbygd	Inkom 2017-06-20
12. Omsorgen Tanum	Inkom 2017-06-20
13. Svenskkräftnät, Strömstad	Inkom 2017-06-20
14. Sotenäs kommun	Inkom 2017-06-30

Politiska partier

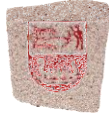
1. Miljöpartiet Lysekil	Inkom 2017-06-20
-------------------------	------------------

Intresseföreningar, forskning och verksamhetsutövare

1. Friluftsförbundet, Lysekil	Inkom 2017-06-19
2. Lysekil-Munkedal Naturskyddsförening	Inkom 2017-06-20
3. Göteborgs universitet, Centrum för Hav- och Samhälle	Inkom 2017-06-19
4. Forskare, Sven Loven Center, Kristineberg	Inkom 2017-06-20
5. Naturskyddsföreningen i Strömstad	Inkom 2017-06-20
6. Samhällsföreningen Galtö-Resö	Inkom 2017-06-20

**STRÖMSTADS
KOMMUN**

**TANUMS
KOMMUN**

Sotenäs kommun

**LYSEKILS
KOMMUN**

7. Skärgårdsidyllen AB

Inkom 2017-06-26

Allmänheten

1. Fastighetsägare på Ögården, Skäftö
2. Boende på Fiskebäckskil

Inkom 2017-06-20

Inkom 2017-06-19

Synpunkter utifrån fokusgruppsmöten

1. Svenska Kryssarklubbens Seglarskola

Inkom 2017-06-09

På följande sidor har alla inkomna synpunkter sammanfattats och kommenterats. Av utrymmesskäl hålls sammanfattningarna korta. Yttrandena i sin helhet kommer att finnas tillgängliga på Tillväxt Norra Bohusläns hemsida.

Inkomna yttranden med kommentarer – myndigheter

Lantmäteriet

Inget att erinra.

Kustbevakningen

Inget att erinra.

Försvarsmakten

Sjöövningsområdet D160 Skagen med språngruta Bonden och R60 Lysekil är riksintressen för totalförsvarets militära del. Områdena anmäldes som riksintresse för totalförsvarets militära del i skrivelse till länsstyrelser och kommuner 2010-02-17, Dnr HKV 13 920.50775. I denna skrivelse framgår den geografiska avgränsningen av respektive område, namnbeteckning samt vilken verksamhet som bedrivs inom områdena.

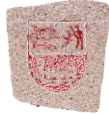
Övningar och utbildning i funktionen väpnad strid måste kunna genomföras utan störningar av såväl fysiska som tekniska hinder (hinderfrihet). Det är viktigt att övningar kan genomföras på ett säkert sätt för förbanden men också för allmänheten samt civil sjö- och flygtrafik. Detta för att inte vådabeskjutning, incidenter eller olyckor ska inträffa. Övergången till insatsförsvaret med anställd personal och hög tillgänglighet innebär att fartygsförbanden har större behov än tidigare av att genomföra övningar med bl.a. skarp ammunition både i närheten av sin ordinarie örlogshamn men också från tillfälliga baser längs Sveriges kust.

Fasta anläggningar inom sjöövningsområden oavsett syfte utgör generellt ett hinder för nyttjandet av riksintresset. Områdena benämnda Utvecklingszoner utsjö Sotenäs 1, Sotenäs 2, Sotenäs 3, Sotenäs 4, Lysekil 1 och Lysekil 2 ligger helt eller delvis inom Försvarsmaktens Sjöövningsområden. De delar av områdena som ligger innanför riksintresset bör utgå ur planen.

Anläggningar för marinenergi särskilt om det gäller vindkraft riskerar att störa riksintressen för Totalförsvarets militära del som omfattas av sekretess. I och med att det i översiktsplanen inte specificerar närmare hur dessa anläggningar ska utföras har det inte varit möjligt att genomföra en analys av eventuell påverkan. Det är därför viktigt att dessa remitteras till Försvarsmakten innan beslut fattas.

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

I dokumentet "Planförutsättningar" på sid 13,14 går följande att läsa; "Delar av Stora Kornö i Lysekil är övningsplats för skjutverksamhet med skarp ammunition. Denna verksamhet kan resultera i bullerutredning söderut och västerut fram till Gulskären, Borgmästaren och Brandskår. För utredning, se respektive område i digital karta för blå översiktsplan". Detta är ej längre aktuellt Stora Kornö ingår inte i skärgårdsskjutfältet Göteborg och enligt uppgift från Fortifikationsverket så är inte längre i statens ägo sedan andra kvartalet år 2014.

Kommentar

Synpunkterna noteras och beaktas. Information om Stora Kornö som skärgårdsskjutfält kommer att justeras i utställningshandlingar. Områden med överlappande användningar och särskilda intressekonflikter redovisas i en ny tematisk karta. För ytterligare förklaring, se kommentarer i sammanfattningen i redogörelsens första del.

Trafikverket

Trafikverket ser positivt på kommunernas gemensamma samarbete av havsområdet. Vidare anser Trafikverket att samrådshandlingen på ett bra sätt beskriver de punkter som Trafikverket har att bevaka och har inget övrigt att erinra över handlingen.

Sjöfartsverket

Sjöfartsverket välkomnar denna blå översiktsplan för de fyra kustkommunerna i Norra Bohuslän. Det är positivt att flera kommuner på detta sätt kan enas om gemensamma riktlinjer och ställningstaganden, vilket bland annat ger förutsättningar för en bättre fysisk planering av vattenområdena i de berörda kommunerna.

Generella rekommendationer

Orördhet

Inga anläggningar ska tillkomma på platser som idag saknar bryggor. Detta kan tolkas såsom att bryggor inte får anläggas på dessa platser och här kan finnas en potentiell konflikt med andra strategier och mål i föreslagen plan.

Naturvärden

Generella rekommendationer

Det rekommenderas att marina installationer ska utformas för att främja goda livsmiljöer för djur och växter. Sjöfartsverket vill här påpeka att vid tillståndprocesser så skall ett teknik neutralt synsätt eftersträvas, det är alltså inte alltid upp till kommunerna att avgöra hur saker skall utformas. Dessa två synsätt behöver dock inte innebära en konflikt.

Geografiska rekommendationer

Skyddade områden

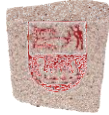
Här anges att områden med naturvärden skall prioriteras högre än andra anspråk samtidigt anges att yrkesfiske och båtliv mm skall bedöms kunna utvecklas i samspel med naturskydd. Sjöfartsverket ser en målkonflikt som kommunerna måhända har identifierat men hur denna utveckling och detta samspel skall ske ges inga konkreta svar på.

Marina livsmedel

Områden för vattenbruk

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

Positivt att strandskyddsdispenser rekommenderas, detta medför att fler geografiska områden kan tas i anspråk. Vid tillståndsprövning av vattenbruk görs en sjösäkerhetsmässig bedömning av anläggningens placering och lämplighet, det är oklart om någon sådan bedömning gjorts i planarbetet eller om förslaget helt bygger på miljöaspekter.

Sjöfart och båtliv

Geografiska rekommendationer

Sjöfartsverket noterar att för detta område finns inga generella rekommendationer.

Farleder för sjöfart

Vad avser handelssjöfartens farleder som är av riksintresse så anses föreslagen plan tillgodose dessa på ett bra sätt. Det kan komma framtida behov som föranleder nya anspråk och här ses Preemraff i Brofjorden utgöra den enskilt största frågan. Sjöfartsverket ser att med det nya utvidgade miljötillståndet för Preemraff och de planerade investeringarna i Brofjorden så kan fartygstrafiken i en framtid eventuellt komma att öka. Detta kan i sin tur komma att ställa krav på exv. nya ankringsområden i Brofjordens geografiska närhet som Sjöfartsverket idag inte fullt ut kan precisera.

Farleder för båtliv

Här noterar Sjöfartsverket en skillnad mellan uttalade mål, strategier och rekommendationer jämfört med vad som presenteras i rekommendationskartan. I rekommendationskartan så saknas en stor del av de befintliga fritidsbåtslederna av vilka en inte obetydlig del utgörs av allmänna farleder. Att så är fallet kan bero på kartans skala och att det därför inte är möjligt att presentera, hur som helst bör detta i så fall framgå tydligare i text varför nämnda leder inte finns med i föreslagen karta.

Två stycken bilder finns på nästkommande sidor som beskriver densiteten av båttrafik under perioden juni-augusti 2016 samt utdrag av rekommendationskartan för samma geografiska område. Återigen ser Sjöfartsverket en målkonflikt där hänsynsområden, skyddade områden och utredningsområden i stor utsträckning sammanfaller med båtlivet i skärgården. Sjöfartsverket noterar samtidigt att i konsekvensbeskrivningen på sid.69 (sannolikhet för konflikt) så anges det inget värde för en eventuell konflikt mellan sjöfart och naturvärden.

Kommentar

Synpunkterna noteras. Rekommendationer för sjöfart och båtliv skall studeras. Samspelet mellan naturskydd tillsammans med båtliv samt yrkesfiske kommer att förtydligas tillsammans med kartunderlaget i utställningshandlingar. För ytterligare förklaring, se kommentarer i sammanfattningen i redogörelsens första del

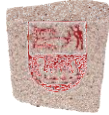
Länsstyrelsen Västra Götaland

Uppmaningen i Länsstyrelsens yttrande över planprogrammet om att redovisa samtliga berörda riksintressen på karta kvarstår. Även Natura 2000-områden behöver redovisas på karta.

I dokumentet Planeringsförutsättningar beskrivs riksintressena och hänvisningar görs till värdebeskrivningar. I kapitlet "Förenlighet med riksintressen" i Planbeskrivning beskrivs att riksintressen påverkas, men det framgår inte alltid hur. Planhandlingarna behöver kompletteras så att det framgår vilka åtgärder som kan påverka riksintresset, vilka åtgärder som kan innebära negativ påverkan, och hur påtaglig skada på riksintressen kan undvikas i kommande skeden och processer. Det är viktigt att beskrivningar av påverkan på riksintressen är kopplad till de kärnvärden som anges i värdebeskrivningen. Även småskaliga exploateringar på platser med

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

särskilda värden kan medföra påtaglig skada.

Generellt behöver det också framgå vilket kapitel i miljöbalken som avses för respektive riksintresse.

Kommunikationer

Översiktsplanen tillgodoser handelssjöfartens farleder av riksintresse på ett bra sätt.

Länsstyrelsen noterar att det i FÖP Norby-Svinesund, Strömstads kommun, finns två riksintressen för djuphamn, varav endast det ena är redovisat i Blå ÖP.

Länsstyrelsen vill upplysa om att det kan komma framtida behov som föranleder nya anspråk, där Preemraff i Brofjorden utgör den enskilt största frågan, se Sjöfartsverkets yttrande. Vidare har Transportstyrelsen ett förslag om trafikreglerande åtgärder för fartygstrafiken i Skagerrak och Kattegatt, som förväntas kunna beslutas 2018 för att träda ikraft under 2020. Detta kan innebära utökade ytanspråk och andra eventuella influensfaktorer, som är bra för kommunerna att ha kännedom om i arbetet med Blå ÖP.

Rörligt friluftsliv

Med nuvarande underlag och analys kan Länsstyrelsen inte göra bedömningen om riksintresset tillgodoses. I kapitel "Förenlighet med riksintressen" redovisas hur riksintresse för friluftsliv kan påverkas av utveckling av vattenbruk. Rörligt friluftsliv/friluftsliv beskrivs i olika kapitel i lagstiftningen och kan innebära olika saker. Kommunerna behöver här visa vilket kapitel som avses, för att Länsstyrelsen ska kunna bedöma att kommunerna gjort sådana avvägningar att påtaglig skada inte uppstår.

Kulturmiljövård

Länsstyrelsen kan utifrån samrådshandlingen inte bedöma om riksintresset har tillgodosetts för Kalvö-Trossö-Lindö.

Kommunen konstaterar att "Nyttjandet av havet bedöms vara en viktig del av norra Bohusläns kulturhistoria och utveckling av anläggningar för vattenbruk bör därmed kunna vara förenligt med riksintresset." Länsstyrelsen menar att det i detta skede inte går att göra ett sådant antagande, eftersom påverkan och konsekvens för riksintresset inte är beskrivna.

Yrkesfisket

Med nuvarande underlag och analys kan Länsstyrelsen inte göra bedömningen om riksintresset tillgodoses.

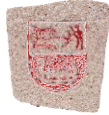
Kartmaterialet visar att områdena kan komma i konflikt med ett flertal riksintressen (försvar, sjöfart) samt växt- och djurliv. Kommunen bör tydligare visa hur prioriteringar av områden för yrkesfisket är gjorda och hur konflikter kan undvikas. Gränser för riksintresse yrkesfiske utreds av Havs- och vattenmyndigheten och kommer troligen att justeras.

Riksintresse för den obrutna kusten

Länsstyrelsen delar kommunernas syn på att Blå ÖP bidrar till att långsiktigt säkra helhetsbilden, under förutsättning att naturvärden och kulturvärden tillgodoses enligt detta yttrande. Kommunen behöver också förtydliga vilken typ av vindkraft som kan vara möjlig att pröva inom riksintresset och huruvida detta är förenligt med miljöbalken 4 kap 3 §, och att påtaglig skada kan undvikas. Observera att

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

anläggningar även utanför riksintresseområdet kan påverka detsamma.

MKN vatten

Det behöver framgå tydligare hur MKN vatten riskerar att påverkas vid etablering av till exempel fiskodlingar. Information om miljö kvalitetsnormer och status finns i databasen VISS. I förvaltningsplanen för Västerhavets vattendistrikt finns mer utförliga beskrivningar av bland annat bakgrunden till normsättning och principer för undantag.

MKN luft

Det kan enligt Blå ÖP finnas risk för överskridande av normerna i hamnar och dess närområden på grund av avgasutsläpp från fartyg och båtar. Kommunerna behöver visa hur normerna kan följas.

Strandskydd i övrigt

Blå ÖP kan inte föregripa prövning av exempelvis dispens från strandskydd. Länsstyrelsen välkomnar dock att man i Blå ÖP ger en indikation på om det är lämpligt att fortsätta processen, genom att visa vilka särskilda skäl som kan bli aktuella att åberopa.

Kommunerna behöver komplettera hur eventuella mellankommunala frågor hanteras mot angränsande kustkommuner söderut.

Risk och sårbarhet

Kommunerna har beaktat de synpunkter Länsstyrelsen framförde kring risk och sårbarhet i programskedet.

När det gäller vindkraft och etablering av vindkraftparker behöver kommunerna beakta dess eventuella påverkan på sjöfarten, som påsegling och navigeringsmöjligheter. Också vid tillståndsprövning av vattenbruk görs en sjösäkerhetsmässig bedömning av anläggningens placering och lämplighet.

Länsstyrelsen uppmuntrar att planen förhåller sig till även de viktigaste preciseringarna och regionala tilläggsmålen för att nyansera och fördjupa måluppfyllelsen. Målen kan också beskrivas tidigare kopplat till varje fokusområde, så att det framgår att arbetet är strategiskt inriktat mot målen och att de inte endast bedömts i efterhand. Här följer kommentarer på uppfyllelsen av några av målen:

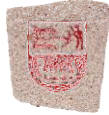
- Hav i balans: Planen reglerar nyttjandet av havets resurser. Ett hänsynfullt nyttjande och fler skyddade områden kan till viss del begränsa negativ påverkan, men inte fullt ut
- ett rikt växt- och djurliv: Enligt Länsstyrelsen uppfylls inte målet inom planområdet idag. Måluppfyllelsen bedöms inte kunna förbättras varken med planförslaget eller med nollalternativet
- giftfri miljö: Planförslaget innebär inga större åtgärder för att minska giftpåverkan som motiverar en bättre måluppfyllelse "
- ingen övergödning: Genomströmningsåtgärder minskar inte halterna av näringsämnen totalt, utan mildrar effekterna lokalt. Näringsupptaget från mussel- och ostronodlingar motverkas av fiskodlingar i utsjön. Länsstyrelsen bedömer inte att Blå ÖP bidrar till att nå målet.

Vatten

Avloppsfrågan behöver vara belyst kopplat till vattenbruk och andra anläggningar i vatten. Har lokalisering av avloppsreningsverk och deras utsläppspunkter i havet beaktats vid val av områden för

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

vattenbruk?

Tillgång till dricksvatten finns inte beskrivet i Blå ÖP. Detta är viktigt vid utveckling av kustområdet, för ökad turism och för livsmedelsframställning.

Generella rekommendationer; Orördhet: "Inga anläggningar ska tillkomma på platser som idag saknar bryggor..." Det bör förtydligas vad som avses med anläggningar. Kan en anläggning vara en brygga? Bryggor kan vara av olika karaktär och har olika syften, exempelvis förtöjningsplatser för fritids-fartyg eller bryggor för fartyg för turisttrafik. Detta kan tolkas som att bryggor inte får anläggas på dessa platser och här kan finnas en potentiell konflikt med andra strategier och mål i föreslagen plan. Länsstyrelsen uppmanar i detta sammanhang också kommunen att hitta en strategi för att tillgodose behov av att förvara fritidsbåtar, utan att anlägga bryggor.

Strategiska rekommendationer, S3 Havsnära verksamhetsmark: Länsstyrelsen önskar ett förtydligande av vad som ska prioriteras. Vilka verksamheter måste vara vid vattnet och för vilka är det önskvärt med ett havsnära läge?

Naturvärden

Generella rekommendationer; Marina installationer: Det rekommenderas att marina installationer ska utformas för att främja goda livsmiljöer för djur och växter. Länsstyrelsen vill här påpeka att vid tillståndprocesser skall ett teknikneutralt synsätt eftersträvas, kommunerna kan inte ställa krav på utformningen. Detta kan alltså inte lyftas fram som en positiv konsekvens.

Geografiska rekommendationer, R1 Skyddade områden kan tolkas som att de omfattar även befintliga skyddade områden. Det kan också tolkas som att det handlar om de befintliga skyddade områden som inte har någon annan prioriterad rekommendation. Kommunerna bör förtydliga detta. Rekommendationen bör omfatta också befintliga skyddade områden.

Rekommendationen anger att naturvärden skall prioriteras högre än andra anspråk i dessa områden. Samtidigt anges att yrkesfiske och båtliv med mera bedöms kunna utvecklas i samspel med naturskydd. Här behöver Blå ÖP vägleda tydligare kring hur utveckling och samspel ska kunna ske för att hantera målkonflikter.

Geografiska rekommendationer, R2 Utredningsområden för naturskydd: kommunerna och Länsstyrelsen är överens om att utreda ytterligare skydd av Svabergsgrunden, Nord Långön med Hällsöflaket och Gullmarsfjorden.

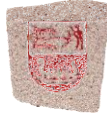
Marina livsmedel

Geografiska rekommendationer, R4 Områden där yrkesfisket prioriteras: Länsstyrelsen anser att underlaget i översiktsplanen gällande yrkesfisket är bristfälligt eftersom data för fiskebåtar under 15 meter saknas. Länsstyrelsen anser att prioriteringar av områden för yrkesfiske inte är tillräckligt underbyggda, och ser en risk att det egentliga nyttjandet kan komma i konflikt med utpekade områden för utvecklingsområden för utsjöområden, friluftsintrasse med mera.

En upplysning är att vid diskussioner med företrädare för yrkesfiskets organisation om framtida fiskeregleringar angående Svabergsgrunden, har de poängterat att de yttre delarna av utredningsområdet är viktiga för fisket, däremot inte de centrala delarna.

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

Länsstyrelsen delar inte kommunernas analys att det i stora delar av R4-områdena finns överenskommelser och samverkan som hanterar yrkesfisket i förhållande till naturskydd. Det är främst inom Kosterhavet-Väderöarna och Gullmarsfjorden som dessa finns.

Geografiska rekommendationer, R5 Område för vattenbruk kustzon: Det bör framgå av planförslaget vilka typer av odlingar som är lämpliga i de olika områdena, och att alla områden inte är lämpliga för alla typer av odlingar. Det bör kompletteras hur rekommendationen förhåller sig till tillstånd från reservatföreskrifterna för Gullmars naturreservat.

Nära fastlandet innanför Kosterhavets nationalpark och Väderöarnas naturreservat finns flera områden där vattenbruk föreslås. Ett behov av översyn av miljöerna i området har identifierats, för att bedöma om ökat skydd behövs.

Geografiska rekommendationer, R6 Utvecklingsområden för utsjöområden: Varje anläggning kommer att behöva provas enligt gällande lagstiftning

Det bör tydligare framgå att fiskodlingar är planerade här.

Enligt rekommendationen är vindkraft lämplig att pröva inom ett område i Sotenäs och två i Lysekil. Kommunerna behöver analysera förutsättningar och konsekvenser för detta. Man bör även utreda fågellivet i området. Båda områdena i Lysekils kommun ligger i Gullmars Natura 2000-område och naturvårdsområde. Det bör kompletteras hur rekommendationen förhåller sig till tillstånd från reservatföreskrifterna för Gullmars naturreservat.

Strömstad 1 och Tanum 1 Utvecklingszoner utsjö ligger i direkt anslutning till Kosterhavets nationalpark. Om kablar behöver dras igenom nationalparken bryter detta mot befintliga föreskrifter. Vid fiskodling i dessa utvecklingszoner kommer även vattenmiljön att kunna påverkas i nationalparken och i naturreservatet Väderöarna. Tanum 2 Utvecklingszon utsjö ligger inom Väderöarnas naturreservat. I naturreservatet är nytillkommande verksamhet som tar vatten i anspråk och som innebär skador på havsbotten, eller i den marina miljön och som förändrar landskapets orörda karaktär, inte tillåten.

Maritim turism och rekreation

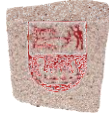
Strategiska rekommendationer, S7 knutpunkter för friluftsliv: Det är bra att kommunerna i sin planering främjar ett nätverk för kommunikationer som underlättar för människor att transportera sig längs kusten och i skärgården. Kommunerna kan gärna komplettera med en beskrivning av koppling till och samband mellan knutpunkterna, och om det finns behov nya områden som inte har någon infrastruktur eller etablerade verksamheter idag.

Strategiska rekommendationer, S8 Utvecklingsområde för turism: Det är positivt att det pekas ut sådana här områden i planen, men valet av områden behöver ses över, exempelvis Skeppsholmen i Lysekil och Porsholmen i Tanum som är relativt oexploaterade öar. Särskilt Porsholmen är orörd och saknar helt anläggningar så som bryggor och kajer, varför upprustning av kajer och bryggor enligt beskrivningen inte är möjligt. Dispens från strandskyddet för ny brygganläggning kommer att krävas. Porsholmen är även naturvårdsområde. En analys av hur hänsyn ska tas till platsernas natur- och kulturvärden, landskapsbild och upplevelsevärden behöver kompletteras.

Geografiska rekommendationer, R7 Hänsynsområden: Hänsynsområden redovisas inom

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

planområdet som en geografisk rekommendation. Planförslaget föreslår dels justering av gränser för befintligt hänsynsområde och förslag till nya områden. I rekommendationen hänvisas till den definition som Länsstyrelsen använder för begreppet hänsynsområden, men kompletteras med ytterligare beskrivning. Länsstyrelsen ser att formuleringen i Blå ÖP är förenlig med begreppet och att det är en tydlighet att använda samma begrepp. Kriteriet "ta hand om sopor" bör också vara med eftersom minskad nedskräpning är en del av syftet med hänsynsområden. Kommunerna behöver visa om R7-områden, exempelvis stora öar som Gåsö, har en sådan storlek och läge att de kan fungera som hänsynsområden.

Geografiska rekommendationer, R8 aktivitetsområde för motorsport: Det är generellt sett bra ur hälsoperspektiv att bullrande verksamheter kanaliseras till vissa platser. Dessa områden är befintliga, men Länsstyrelsen saknar en analys av om de är lämpliga för bullerstörande verksamheter (observera att detta alltså är en synpunkt enligt länsstyrelsens prövningsgrunder med avseende på hälsa och säkerhet, se rubrik Läsanvisning). Kommunerna behöver också visa att utpekade områden norr om Malmön är lämpligt utifrån djupförhållanden, förekommande ålgräsområden och närhet till utpekade frednings-område för fisk.

Sjöfart och båtliv

Geografiska rekommendationer, R10 Farleder prioriterade för båtliv: Blå ÖP anger att farlederna inte får begränsas av anläggningar. Det bör förtydligas vilka begränsningar som avses.

Det finns en målkonflikt där hänsynsområden, skyddade områden och utredningsområden i stor utsträckning sammanfaller med båtlivet i skärgården.

I kartan saknas en stor del av de befintliga fritidsbåtslederna, där en inte obetydlig del utgörs av allmänna farleder. Det bör då framgå tydligare i text varför fritidsbåtslederna inte finns med i kartan. Se Sjöfartsverkets yttrande.

Förklaringen till den geografiska rekommendationen för farleder för båtliv har samma lydelse som för utpekade farleder för sjöfart. Det bör dock finnas viss skillnad mellan dessa utpekanden då man kan förvänta sig strängare begränsningar för anläggningar i områden för riksintresse sjöfart än för båtliv.

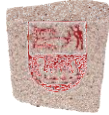
Geografiska rekommendationer, R12 Platser med möjligt undantag från dumpningsförbud: Det bör framgå på vilka grunder valda dumpningsplatser har pekats ut. Det behöver vara tydligt både i karta och beskrivning att det finns ett generellt förbud mot dumpning och att förbudet också gäller vid de dumpningsplatser som redovisas i Blå ÖP. Endast i undantagsfall och efter prövning i varje enskilt fall kan dispens medges. Det innebär att det behövs kompletterande information i varje enskild dispensansökan.

Strategiska rekommendationer, S10 Småbåtshamnar och gästhamnar: Det är bra att kommunerna vill satsa på utveckling av befintliga småbåtshamnar framför att anlägga nya. Utvidgning bör dock ske restriktivt. Det är nödvändigt att också anvisa områden inne på land där båtarna kan förvaras, liksom sjösättningsramper.

Utpekade områden för småbåtshamn i Tanums kommun har Länsstyrelsen senast bemött i granskningsyttrande till Tanums översiktsplan daterat 2017-03-24, ärende 401-2241-2017. Länsstyrelsen framhåller den bedömning som framförs i yttrandet att Lökholmen och Sibirien inte är lämpliga, liksom mer allmänna restriktioner/prövningskrav för Västbacken25. Kvarnekilen har

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

meddelats tillstånd till vattenverksamhet.

Lahälla i Lysekil är markerat som utvecklingsområde för småbåtshamn. Det kommer i konflikt med vad som utpekats som strandnära områden (R3). En småbåtshamn kan komma i konflikt med riksintressena hamn, farled befintlig samt djupa skyddade ankarområde. Det kan också komma i konflikt med Preemraffs verksamhet. (Observera att detta alltså är en synpunkt enligt länsstyrelsens prövningsgrunder med avseende på riksintressen, se rubrik Läsanvisning)

Marin energi och forskning

Strategiska rekommendationer, S13 Områden där forskningsintressen ska prioriteras: Det bör tilläggas att naturhänsyn ska tas även här.

Kommentar

Synpunkterna beaktas. Hänsyn till riksintresse områden Kalv-Trössö-Lindö skall förtydligas. Rekommendationer om vindkraftsutveckling inom riksintresseområde och de utpekade områdena i Sotenäs och Lysekil skall studeras ytterligare som ett tillägg till den fördjupad Blå Öp. Frågor som rör vattenbruk kommer att undersökas och diskuteras i det fortsatta arbetet. För ytterligare förklaring, se kommentarer i sammanfattningen i redogörelsens första del.

Transportstyrelsen

Transportstyrelsen stöder framtagna översiktsplan där det framgår att sjöfartens intressen och behov av utveckling beaktas.

Då det idag finns behov av att flytta gods från väg till bl. a. sjö är en förutsättning att planer av denna typ inte hindrar en utveckling av den kustnära sjöfarten.

Kommentar

Synpunkterna noteras.

Luftfartsverket

LFV har som sakägare av CNS-utrustning inget att erinra mot den Blå Översiktsplanen.

Detta yttrande gäller på utfärdandedatum. LFV förbehåller sig rätten att revidera yttrandet vid ny prövning om regelverk gällande störningar på CNSutrustning förändras, eller om ny CNS-utrustning etableras i hindrets närhet.

Kommentar

Synpunkterna noteras.

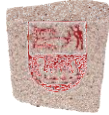
SGI

I vårt yttrande i programskedet uppmärksammade SGI att det i underlaget saknades en beskrivning av R geotekniska säkerhetsfrågor såsom ras, skred, erosion och översvämningen. Vi lyfte särskilt fram behovet att studera förutsättningarna för stranderosion och översvämning och hur dessa påverkas av klimatförändringen och höjda havsnivåer.

Vidare noterar vi att översiktsplanen innefattar gränslandet mellan hav och land, och dessutom är

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

tänkt att ge inspel till kommunernas respektive översiktsplan i frågor som är viktiga för den marina utvecklingen. Eftersom zonen mellan hav och land ingår i den blå översiktsplanen anser SGI att även geotekniska förutsättningar i strandzonen ska beskrivas och hur dessa påverkar kustnära utbyggnad, av såväl verksamheter som bostadsbebyggelse. Detta eftersom vi allmänt anser att tidig kännedom om riskfaktorer är viktiga utgångspunkter vid strategiska val av lämplig markanvändning.

SGI har i ett regeringsuppdrag om harmonisering av statligt framställda planeringsunderlag avseende ras, skred och erosion tillsammans med bl.a MSB och SGU tagit fram en Vägledning ras, skred och erosion (<http://www.swedgeo.se/globalassets/publikationer/sgi-vagledning/sgi-v1.pdf>). Underlagen finns åskådliggjorda i en kartvisningstjänst: <https://gis.swedgeo.se/rasskrederosion/>.

Informationen är från geoteknisk synpunkt värdefull vid strategiska val av lämplig markanvändning.

Sammanfattningsvis kvarstår SGI synpunkter från föregående samråd och vi anser att det är angeläget att de geotekniska förutsättningarna undersöks i det fortsatta planarbetet.

Kommentar

Synpunkterna noteras. Se svar *Klimatförändring, geoteknik- och säkerhetsfrågor*.

Havs- och Vattenmyndighet

Blå Översiktsplanförhållande till riksintresseanspråk som faller under Havs- och vattenmyndighetens ansvar. Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för områden av riksintresse för yrkesfisket, naturvården och friluftslivet samt anläggningar för vattenförsörjning. I förhållande till liggande samrådshandling bedöms främst riksintresse för yrkesfiske, naturvård och friluftsliv beröras. Generellt anser Havs- och vattenmyndigheten att planförslaget påverkar riksintressena ytterst måttligt genom sin förhållandevis småskalighet.

Planförslaget har beaktat riksintresset på ett bra sätt genom lokalisering av R6 utanför riksintresseområden som sammanfaller med trålningsområden innanför trålgränsen. Sotenäs 2, Sotenäs 4 samt Tanum 2 är framstående exempel där ett framtida nyttjande av dessa områden för fasta installationer bör anläggas i samråd med bur- och garnfiskares behov samt på ett ändamålsenligt sätt bortföra anläggningen vid avslutat brukande så att inga kvarlämningar i botten eller vattenpelaren kan skada fiskeresursen eller fiskeredskapen.

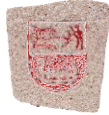
Riksintresse Friluftsliv

Områdets kustzon täcks av ett sammanhängande utpekat riksintresse för friluftslivet. I planbeskrivningen identifieras vattenbruk i kustzon samt utvecklingszoner i utsjön som rekommendationer med störst potential att stå i konflikt med friluftslivets värden och tillgänglighet. Havs- och vattenmyndigheten anser att föreslagna hänsynsavstånd och tillståndsknutna kompensationsåtgärder tillsammans med hur rekommendation R1 om farleder för båtliv främjar friluftslivet visar på en god planering för att minimera skada på riksintresse friluftsliv.

I planbeskrivningen för Blå ÖP relateras planområdet till den pågående statliga havsplaneringen på ett fördömligt sätt. Havs- och vattenmyndigheten ser positivt på att planen undviker ett mer

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

ingående resonemang utifrån det utkast till statlig havsplan för Västerhavet som finns sedan 1 december 2016. Myndigheten avser framöver tydligt beakta de rekommendationer som samrådshandlingens planbeskrivning och webbkartan visar. Dock vill myndigheten ta tillfället att ge några synpunkter och reservationer inför den fortsatta parallella planeringsprocessen mellan statlig havsplanering och kustzonsplaneringen i Norra Bohuslän.

1. Det finns en skalproblematik i förhållande mellan blå ÖP och Västerhavsplanen. Den utveckling som skett avseende ytor för utvecklingszoner utsjö avseende främst fokusområde marin energi blir en utmaning att synliggöra på en statlig havsplan. Dessa frågor har vi för avsikt att diskuteras vidare med kommunala företrädare.
2. Den statliga havsplaneringen ska visa statens samlade syn på användning av havet. Utifrån detta uppdrag är Blå ÖP:s utsjöområde Sotenäs 1 ett exempel där den statliga havsplaneringen ser behov att vidare analysera följder för rådande försvar och sjöfartsintressen i området
3. Blå ÖP:s webbkarta arbetar med färg för att tydliggöra rekommendationen för specifikt område. Som tas upp först under rubrik Relation Planbeskrivning -webbkarta kan uttalad ambition om flexibilitet och samexistens förtydligas och visuellt finns möjligen inspiration att hämta från den statliga havsplaneringens plangränser. Exempelvis förtydliga planförslagets inställning till yrkesfiske i webbkartans R1 områden Skyddad natur.

Visions kapitel

Havs- och vattenmyndigheten anser att Blå ÖP saknar ett tydligt inledande visionskapitel. I avsaknaden av ett sådant kapitel framträder i vissa delar av dokumentet kommunala viljeyttringar som inte förmår hänvisas till en tydlig framtid bild. Exempelvis lyfts i planbeskrivningens förord hur nyttjandet av havsanknutna resurser har förändrats historiskt. Detta efterföljs inte av en samlad bild kring hur en framtida dynamik avseende nyttjande i framtiden ska hanteras i förhållande till bevarande av naturvärden. Det senare poängteras uttryckligen som centralt för regionens attraktivitet år 2050.

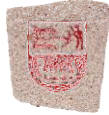
Ett tydligare visionärt resonemang i dokumentets inledande del skulle förtydliga kommunernas ställningstagande om vilket identitet man vill bygga i framtiden och vilken roll de olika fokusområdena ska spela. Detta illustreras av svag koppling mellan det korta resonemang om framtiden som förs i förordet och följande citat från strategi för fokusområde Marin energi och forskning:

Bristen på ett utvecklingsperspektiv i dokumentets syfte framträder även i beskrivningen av samrådshandling innehåll i stort som:

Översiktsplanering beskrivs inledningsvis i kapitlet Inledning under rubrikerna var är en översiktsplan? och En blå översiktsplan. Ett viktigt perspektiv på blå ÖP roll kommer sedan under rubrik förhållningssätt till övrig översiktlig planering som ligger först efter att relationen till statlig havsplanering har beskrivits. Blå ÖP beskrivs som ett tematiskt tillägg till respektive kommuns översiktsplan där rekommendationerna i blå ÖP kan komplettera och betraktas som inspel till traditionell kommunal planering. Således framträder blå ÖP:s funktion som ett mellankommunalt dokument som ska vägleda arbetet med de vägledande kommunala översiktsplanerna. Detta förhållande mellan blå översiktsplan och "traditionell" kommunal översiktsplanering bör lyftas fram tidigare och tydligare i ett utvecklat resonemang under rubrik En blå översiktsplan. En sådan åtgärd förtydligar syftet och innebörden att Blå ÖP ska säkerställa "att god fortsatt planering i varje enskild kommun som berörs av den blå översiktsplanen". Här kan man med fördel

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

visualisera förhållandet på liknande sätt som görs för planprocessen för blå översiktsplan.

Utifrån den i nuläget något fragmenterat bild av blå ÖP:s funktion finns även ett generellt behov att se över terminologin för att förtydliga Blå ÖP:s vägledande roll. Nedan citeras några exempel på formuleringar som kan ge orimliga förväntningar eller farhågor för vad Blå ÖP innebär. Ordval som riskerar bli missvisande kring planens befogenhet markeras i fet stil med alternativformulering inom parentes:

s.58: De skyddade områdena kommunen, genom blå Öp ges förutsättningar till ett långsiktigt skydd från annan användning

s.70: Natur- och kulturmiljövärden skyddas (främjas/värnas) planförslaget genom ett flertal rekommendationer

s.72: Farleder för båtliv har pekats ut för att värna områden för båtliv, friluftsliv och turism.

Därmed (ges förutsättningar för att) kommer ingen annan användning (ommer) i konflikt med de flitigt nyttjade båtlivsområdena och risken för olyckor begränsas

Havs- och vattenmyndigheten ser att definitionen för de "strategiska blå" rekommendationerna gör det aktuellt att hitta en annan benämning för dessa rekommendationer. Detta eftersom samtliga rekommendationer syftar till strategiska frågor som rör det blåa havet. Blå strategiska rekommendationer kan istället med fördel användas som samlingsnamn för den blå översiktsplanens samtliga rekommendationer.

Nuvarande definition för strategiska blå rekommendationer betonar kopplingen till "gränslandet mellan hav och land" och att rekommendationerna i stor utsträckning uppmärksammar viktiga maritima funktioner på land som därmed faller utanför blå ÖP:s planområde.

Förslagsvis omformuleras dessa rekommendationer utifrån sin tydliga kustkoppling men där begreppet samtidigt fångar det angreppssätt av "utifrån och in" som introducerats i Blå ÖP:s inledning. Genom en omformulering bör även begreppet rekommendationer enbart fungera som ovanstående rubrik för alla typer av rekommendationer.

Valet att lägga analysavsnittet som tredje kapitel efter analysens resultat Planförslag har ett pedagogiskt syfte av att tydligt och tidigt introducera planförslaget som planeringsprocessens resultat. Samtidigt innebär ordvalet analys att avsnittet analyserar konsekvenserna av planförslaget istället för att återge bakomliggande process. Förslagsvis får avsnittet istället ett namn i stil med (Baleomliggande) planeringsprocess eller Vägen till planens avvägningar. Detta frigör möjligheten att tydliggöra dokumentets sista del som en konsekvensanalys.

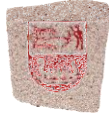
Förhållande planbeskrivning - planeringsförutsättningar, planprogram och annat underlag i samrådets följebrev beskrivs att samrådet omfattar planbeskrivningen och rekommendationerna. Dock finns information i tidigare dokument inom projektet Blå ÖP som med fördel kan lyftas in i planbeskrivningen.

Först och främst saknas en inledande beskrivning av begreppet orördhet i nuvarande planbeskrivning. Begreppet introduceras i övergripande strategi och generell rekommendation som: " ... de områden som har sin största potential och sitt största värde när de får lämnas utan något nyttjande, några anläggningar eller ytterligare påverkan"

Längre in i planbeskrivning framträder istället bilden av upplevelsen av orördhet som ett starkt

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

värde att beakta inom fokusområde Marinturism och i konsekvenser av fokusområde marinenergi och delvis också Marina livsmedel. Utifrån hur ofta begreppet återkommer under olika fokusområden så bör en inledande redogörelse för synen på vilket nyttjande som kan utvecklas respektive behöver begränsas i förhållande till värdet orördhet finnas i Blå ÖP. Här kan inspiration tas från skrivelser under rubriken Stora opåverkade och tysta områden i såväl planbeskrivningens avsnitt konsekvenser som i det fristående dokumentet Planeringsförutsättningar.

Bedömningar bakom i ovanstående citat skulle med fördel motiveras och problematisera utifrån den varierade kunskapsgrad om havsmiljön som finns. Vidare skulle argumentationen stärkas av en förbättrad tydlighet i vad som avses med verksamheternas utveckling. Är exempelvis en lämplig utveckling inom yrkesfisket förknippat med förändringar av bränsle, fångstmetoder och dylikt snarare än en ökad volym av verksamheter inom dessa naturområden?

I detta sammanhang framträder rekommendation R11 Områden med behov av hastighetsbegränsningar som en ovanligt skarp rekommendation från Blå ÖP. Rekommendationens uttalade syfte är att öka säkerheten och minska bullerpåverkan och omfattar enbart ett geografiskt område som tillika är skyddad natur. Här uppkommer frågor om motiv bakom varför just detta område pekats ut och hur samspelet naturvärden, sjötrafik och turism ser ut i avvägningen. Rekommendationen framstår generellt som ett intressant och tydlig rekommendation att använda i planeringen med potential att främja en god samexistens mellan nyttjande och bevarande av naturvärden.

Kommentar

Synpunkterna beaktas. Inspelet mellan den traditionella översiktsplan och den Blå ÖP förtydligas med resonemanget utvecklas i planbeskrivningen i det fortsatta arbetet. För ytterligare förklaring, se kommentarer i sammanfattningen i redogörelsens första del

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

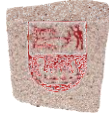
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap avstår från att yttra sig i ärendet.

Turistrådet Väst Sverige

Generellt kan vi konstatera att stor hänsyn tagits till besöksnäringens behov och anspråk på såväl vattenområden som strandnära markytor för en positiv och långsiktigt hållbar utveckling. Att Maritim turism och rekreation är ett av de fem fokusområden som planförslaget utgår ifrån visar på stor insikt om besöksnäringens betydelse. De mål, strategier och rekommendationer som tas upp är samtliga angelägna och stödjer Turistrådets arbete och stämmer även väl överens med de värdegrunder och den profil som politiken är överens om inom Ett enat Bohuslän Besöksnäringen är dessutom starkt beroende av att båttrafiken, såväl den privata som den kommersiella, ges förutsättningar och utrymme att utvecklas. Även detta har planförslaget tagit stor hänsyn till på flera viktiga områden under fokusområdet Sjöfart & Båtliv. Vi vill särskilt lyfta fram att planförslaget tar upp behovet av maritima noder (S2) och utveckling av persontrafik längs kusten som ger besökare utan egna båtar möjlighet att uppleva skärgården. I detta sammanhang är det av största vikt att farleder för båtlivet prioriteras. Det är också positivt att fler hänsynsområden [R7] skapas även om vår grundsyn är att hela Bohuslän borde betraktas som ett hänsynsområde och att det istället borde räcka att peka ut Aktivitetsområden för motorsport [RB] som planförslaget tar upp.

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

Även fokusområdet Marina Livsmedel är viktigt för besöksnäringen då maten är en stark identitets bärare för Bohuslän som destination. Planförslaget säkerställer fortsatt utveckling av maritim mat som både aktivitet och som upplevelse.

Genomgående pekar också planförslaget på att planering bör ske utifrån säsongsvariationer och möjligheter med multifunktionella platser. För besöksnäringen, som är starkt säsongbetonad, kan dessa synsätt vara avgörande för utvecklingen.

Specifika synpunkter

På några områden skulle planförslaget kunna kompletteras eller vara något mera tydligt. Det gäller:

Under Marina Livsmedel, konflikt, bör det också framgå att konflikt med båtlivet kan förekomma.

2. Under Marina Livsmedel, avvägningar, bör det tilläggas att områden för vattenbruk ska hålla avstånd till etablerade fritidsbåtsfarleder och i angöringsområden till de populära naturhamnarna.

3. Utvecklingsområden för turism låter som ett spännande grepp. Planförslaget förslår i dagsläget 3 områden men vi tror att det kan finnas fler områden att diskutera som exempelvis Hällö och Väderöarna. Turistrådet Västsverige deltar gärna i fortsatta diskussioner kring sådana utvecklingsområden.

4. Under Maritim turism & rekreation, rekommendationer, nämns det att inom hänsynsområdena ska tältning tillåtas. Det bör även förtydligas att förtöjning av och övernattnig i fritidsbåt inom områden är tillåtet. Är väl troligen självklart men bör stå i planen.

Kommentar

Förtydligande av rekommendationer inom utvecklingsområdena och hänsynsområdena kommer att genomföras. Se övriga kommentarer inom respektive kategori i samrådsredogörelsens första del.

Västra Götalandsregionen

Generella kommentarer

Blå ÖP för Norra Bohuslän är den första översiktsplanen för ett havsområde i Västra Götalands län. Västra Götalandsregionen ser det som mycket positivt att Blå ÖP tas fram och att det sker i ett mellankommunalt samarbete. Västra Götalandsregionen ser fram emot fortsatt dialog och samarbete för att uppnå planens syfte och mål, framförallt syftet med en hållbar ekonomisk utveckling.

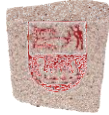
VGR vill lyfta fram möjligheten till samexistens mellan olika verksamheter, något som endast i liten utsträckning berörs i planen. Det kan t.ex. finnas en möjlighet att framtida vattenbruksanläggningar blir ett besöksmål i sig, både till sjöss och på land.

Interaktionen mellan land-hav lyfts fram på ett bra sätt i planen. VGR vill understryka att detta samband i stor utsträckning påverkar förutsättningarna för näringslivsutveckling och behöver vara central även i det fortsatta arbetet.

Det är svårt att skapa sig en uppfattning av *omfattningen* av den verksamhet som finns och som planeras. Någon typ av kvantifiering av planens målsättningar vore önskvärt.

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

En koordinering med svenska kommuner söderut och norska kommuner norrut är viktigt i det fortsatta arbetet.

Avsnitt "Övergripande"

I rekommendation S2 anges att "kommunikationsnoderna ska utvecklas till ett kommunikationssystem för persontransporter till sjöss *mellan* noderna *längs* kusten". VGR vill understryka att detta innebär att det måste finnas möjligheter för båtnäringen att driva en sådan kommersiell båttrafik. Det vill säga att planen förutsätter att näringslivsvillkoren uppfylls för att planens syfte ska kunna nås. Detta ställer krav på en mycket god överhörning mellan planen och villkoren för näringslivsutveckling i kommunerna. Detta är generellt sätt en viktig koppling som VGR vill understryka och ser är viktig i det fortsatta arbetet.

Avsnitt "Marina livsmedel"

Här nämns under "Strategi" vikten av att "involvera verksamhetsutövarna i planeringsprocessen", något som torde vara lika viktigt för samtliga typer av verksamheter.

Moderna vattenbruksmetoder har betydligt mindre utsläpp än konventionell odling. Det finns också en trend kring marint vattenbruk på land, vilket i stort sett innebär noll-utsläpp under drift. Dock har dessa typer av anläggningar ett behov av närhet till vatten och möjlighet att använda vatten av god kvalitet till anläggningen. Rekommendation S3 blir i detta sammanhang mycket viktig för att säkerställa utveckling av denna typ av odlingar.

Marin energi och forskning

Termen "forskningsnäring" skapar viss förvirring då det enligt vår mening inte vanligen används.

Övriga anspråk

Det anges att utvinning av olja, gas och mineral inte i nuläget är aktuellt. Planen bör ta höjd för att denna typ av verksamhet kan komma att ha anspråk inom planområdet i framtiden.

Det är något oklart hur S-områden ska tolkas. Det är bra om läsanvisningen och/eller handlingen i övrigt kan förtydligas.

I samrådsförslagets rekommendationskarta ska enligt kommunerna den användning redovisas, som inom respektive geografiskt område är högst prioriterad. Flera andra användningar kan vara möjliga och önskvärda inom samma område under förutsättning att den högst prioriterade användningen inte begränsas. Detta skulle kunna redovisas tydligare genom annan rubrik-sättning, en text som visas när man klickar på en yta, eller att rastera ytor som sammanfaller så att både intressena framgår. Det skulle också kunna framgå av attributen i kartan vilka intressen som kan samexistera med det prioriterade i respektive yta.

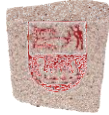
Väderöarnas naturreservat saknas på kartan. Kablar bör finnas med som linjeobjekt.

Rekommendationskartan har i övrigt en bra struktur och är användarvänlig. Länsstyrelsen har några redaktionella synpunkter:

- gränsen verkar inte helt följa geografin
- områden med utpekad hamnverksamhet ligger utanför plangränsen
- det kan förtydligas hur man ska tolka planläggningen av vissa områden som saknar användningsområde, men fortfarande ligger inom Blå ÖP

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

- namnsättning på dumpningsplatsen har förskjutits alla öar finns inte med information om infrastrukturobjekt behöver skrivas på svenska
- det är svårt att se vissa områden för att de är små, exempelvis R8.

”Planförslaget grundar sig i utveckling på naturvärdenas villkor.” Länsstyrelsen delar inte denna uppfattning då naturvärdena inte är prioriterade i stora delar av de skyddade områdena. Konsekvensbeskrivningen för växt- och djurliv och friluftsliv är alltför generell. För att Länsstyrelsen ska kunna bilda sig en uppfattning om konsekvenserna för formellt skyddade områden och för riksintressen natur och friluftsliv, samt för naturvärden i allmänhet, behöver konsekvenser för varje område för vattenbruk, vindkraft, turism, hamnar etcetera beskrivas.

Ett nollalternativ beskrivs. Dock kan inte Länsstyrelsen utläsa någon konsekvensbeskrivning av nollalternativet, vilket behöver kompletteras.

Genomförande

Rekommendationer uttrycks ibland i passiv form, exempelvis Generella rekommendationer om Samverkan. Blå ÖP kan ge mer vägledning om det istället uttrycks aktivt vem som ska göra något. En mer direkt språkform där ställningstagandena också antyder hur målet kan nås får en större tyngd i se-nare skeden.

Blå översiktsplan består av två delar, där del 2 Planeringsförutsättningar inte kommer att bli politiskt antagen och därmed inte utgör en formell del av Blå ÖP. Det är därför viktigt att de delar som ska vara vägledande finns med i del 1, Planförslag. Ett exempel är hänvisning till oljeskyddsplan. Det bör förtydligas om det är Blå ÖP eller ÖP som gäller. Om det finns motstridigheter behöver det framgå. Länsstyrelsen noterar några områden där skillnad finns mellan Blå översiktsplan och kommunernas respektive översiktsplan, eller där Länsstyrelsen i tidigare ärenden haft synpunkter:

För Strömstads kommun har Länsstyrelsen tidigare varit kritiska till utbyggnad av småbåtshamnen på Tjärnö i FÖP Södra kustområdet, liksom till de föreslagna småbåtshamnarna i FÖP Norra kustområdet. Skillnader finns mellan Blå ÖP:s *R 8 Aktivitetsområden för motorsport*, *R 12 Platser med möjligt undantag för dumpningsförbud*, *S 14 Infrastrukturobjekt* och översiktsplanen för Lysekils kommun. Flera utpekade områden för mussel- och ostronodling samt ett område för dumpning av muddermassor skiljer sig mellan Blå ÖP och Tanums ÖP.

På sida 54 i Planbeskrivning står olika år för horisontår och referensår. Ange gärna vad som avses med respektive.

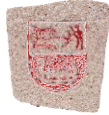
Kommentar

Synpunkterna noteras. Läsanvisningen samt en terminologi del som förtydligar olika begrepp som används i blå ÖP tillförs i utställningshandlingen. Förslag till åtgärden till fortsatta arbetet kommer att redovisas som ett tilläggsdokument. Se övriga kommentarer inom respektive kategori i samrådsredogörelsens första del.

Inkommande yttranden kommentarer – kommunala nämnder, förvaltningar och bolag

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

Uddevalla kommun, kommunstyrelsen

I de geografiska rekommendationerna har man pekat ut områden för vattenbruk i direkt anslutning till kommungränsen mot Uddevalla. Om dessa områden kommer att tas i bruk ser vi det som särskilt viktigt att vi som grannkommuner samråder och samordnar oss med varandra för att skapa så goda förutsättningar som möjligt för dessa områden då de sannolikt kommer att påverka även Uddevalla kommun.

I planbeskrivningen finns en strategisk rekommendation som avser att identifiera områden där forskningsintressen ska prioriteras. Några av dessa områden är utpekade inom Uddevalla kommun. Vi ser dessa strategiska rekommendationer som viktig och bra information inför framtagandet av vår kommande översiktsplan.

För att öka läsbarheten i kartan anser vi att angränsande kommungränser bör redovisas. Det skulle underlätta läsandet av kartan om de strategiska blå rekommendationerna i planbeskrivningen presenteras med samma namn i webbkartan istället för med namnet "förutsättningar i kartan".

Kommentar

Synpunkterna noteras. Se svar *Planförslagets struktur och upplägg*.

Dals-Ed kommun

Ingen att erinra.

Tanums kommun

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att yttra sig till kommunstyrelsen om att det fortsatta arbetet med Blå översiktsplan ska anpassas till rekommendationerna i Tanums kommande nya översiktsplan, Översiktsplan 2030.

Kommentar

Synpunkterna noteras.

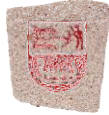
Bohusläns Museum

Vi kan efter att ha tagit del av samrådshandlingen konstatera att begrepp som kulturmiljö omnämns vid ett flertal tillfällen med hänvisning till landskapets värden och kvaliteter men däremot så saknas begrepp som anspelar på detta i rekommendationerna, med undantag för under rubriken Maritim turism och rekreation där det anges att: "Områden och objekt med höga kulturhistoriska värden skall värnas i avvägningen med andra anspråk". I planhandlingen eller de bifogade kartmaterialet anges dock på inget ställe var dessa platser är i lokaliserade. I konsekvensanalysen anges följande: "Blå översiktsplans översiktliga nivå och bristen på heltäckande underlag kring förekomst av kulturhistoriskt värdefulla objekt gör att planförslaget inte innehåller några geografiska rekommendationer kopplade till kulturmiljö." Det anges vidare att en del av de kulturhistoriskt värdefulla miljöerna idag värnas genom naturskydd samt att vissa platser värnas genom "planförslagets strategiska rekommendationer kring hamnar, multifunktionella platser, kommunikationsnoder och havsnära verksamhetsområden värnar värden kopplade till planområdets kulturhistoria."

Det är lätt att med dessa formuleringar ovan tolka att Blå ÖP inte ser kulturmiljön som en stor och

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

angelägen fråga. Vi har fullaste förståelse för att våra kustsamhällen i första hand skall hanteras genom fördjupade översiktsplaner samt i detaljplaner. Dock ser vi idag ett stort hot mot de kulturpräglade miljöer som ligger utanför dessa tätbebyggda miljöer. Enstaka gårdar eller fiskarbosättningar i havsnära lägen och med egen strand köps idag upp av och omvandlas ofta till moderna sommarhus och mycket ofta genomförs då omfattande rivningar och omgestaltningar av miljön som ofta även innebär en påtaglig omgestaltning av stora landskapsavsnitt i den nordbohuslänska skärgården.

Vi ser en stor risk för den framtida besöksnäringen inte längre kommer att kunna förmedla berättelsen om de maritima näringar som formade skärgårdslandskapet genom dess bebyggelse i form av sjöbodnar, sjömagasin och enkla eller mer exklusiva bostadshus från olika historiska tidsepoker. Istället riskerar kusten att omvandlas till att domineras av moderna exklusiva villor i framträdande lägen utmed kusten. Förändring av detta slag bedömer vi framförallt kommer att påverka kustmiljön i Tanum samt Strömstad kommun som idag har fler bosättningar i skärgården.

Bohusläns museum anser vidare att det är angeläget att en inventering genomförs av hela det berörda kustområdet gällande fastigheter som idag är bebyggda och där avsaknad av planer och styrmedel enligt PBL och avsaknad av gällande strandskydd riskerar att omvandlas och omgestaltas. Vi anser att Blå ÖP på denna punkt måste arbeta proaktivt för att skapa en kustmiljö för alla och med sina historiska spår bevarade. Av samma anledning anser vi att det finns ett behov av ett marinarkeologiskt, eller kanske snarare maritimarkeologiskt, handlingsprogram för den berörda kuststräckan.

I arbetet att värna och vårda kulturhistoriska platser utmed kusten så är det lätt att inskränka definitionen till att endast omfatta vården av fornlämningar. Inom projektet Vadbodnar i Tanums kommun som Bohusläns museum drev under åren kring år 2000 så genomfördes dokumentation av s.k. vadbodnar, dvs. mindre sjöbodnar som traditionellt nyttjats som förvaring av vadar och som till merparten förlagts till mindre öar och skär.

Projektet fortsatte med att museet, genom ekonomiskt bidrag från länsstyrelsen, kunde genomföra upprustning av ett stort antal av de dokumenterade bodarna. Med hänsyn till att de vadlag som lät uppföra dessa bodar sedan länge är upplösta och bodarna idag har en mycket svårgripbar ägarbild och därigenom bristande underhåll, så var denna vårdinsats av stor betydelse för att bevara dessa kustens identitetsbärare. Det finns ett behov av motsvarande projekt gällande kustens kulturhistoriska överloppsbyggnader i form av enstaka sjöbodnar, vad bodar och magasinsbyggnader etc.

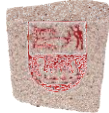
Avslutningsvis frågan måste här ställas om Blå ÖP kan fungera som ett stöd till att värna kustens bebyggda kulturarv? Kan man i Blå ÖP uttrycka de kvaliteter vi idag ser som värdefulla att värna, och kan man med stöd av Blå ÖP styra utvecklingen mot ett bevarande av de enstaka byggnaderna i form av sjöbodnar, magasin och bostadshus på öar och utmed yttersta kustbandet så att de kan upplevas och uppskattas även av framtida generationer?

Kommentar

Synpunkterna noteras. Se svar *Kulturvård- och miljöer*.

Skanova

Inget att erinra.

Bohus SeaCulture AB

Med anledning av Samråd för Blå Översiktsplan för Norra Bohuslän översänder vi härmed våra kommentarer kring områden vi anser skall kunna utnyttjas för odling av makroalger samt annat havsbruk i arkipelagen kring Gåsö och i dess närhet norrut.

Områdena har valts ut på följande premisser;

- Vattendjup: Rimligt vattendjup för att ankra upp större odlingar, dvs grundare än 25 m. Detta med anledning att uppankringen är en av de större kostnaderna för odlingarna. (I senare skede är det fullt möjligt att det går att se på uppankring i djupare vatten.)
- Vattenomsättning: Odlingarna kräver god vattenomsättning för att tillföra syre och näringsämnen.
- Is: Tillväxtperioden för alger är på vintern varför områdena inte bör vara isbelagda under denna period (max vart tionde år).
- Kollisionsrisk: Områdena har valts så att risken för påsegling är så liten som möjligt. Vår bedömning är att 90% av all nöjestråfik är närmare kusten än de stora områdena väst Gåsös näröar.
- Skötsel och Logistik: Syftet är att ha huvudsäte för verksamheten i närheten av Gåsö med tänkt landning av skörd i Lysekil eller närliggande områden med livsmedelsindustri i närheten av kaj samt goda transportmöjligheter därifrån. Härifrån kommer också den regelbundna inspektionen och skötselns ske.
- Vågexponering: Två typer av områden har valts.
- Vågexponerade områden för mer robusta algarter, dvs alger som inte bryts sönder i en storm. Nedan benämnda Utomskärs.
- Skyddade områden för mer känsliga alger. Nedan benämnda Inomskärs.

Valda områden är identifierade på bilagt sjökort (del av kort 9331) som röstreckade områden och är som följer:

Utomskärs:

1. Nordöst Trillingarna.
2. Öst om Tova-Bonden. Detta område ansluter till det redan identifierade området i ert utskick (grönmarkerat område i bilagt sjökort). Det grönmarkerade området
3. Väst om Testholmarna.

Inomskärs:

4. Insidan Pittle huvud, dvs Gåsös nordöstligaste udde.
5. Syd Svenningskär, dvs öst om Gåsös sydspets.
6. Insidan Grötö.

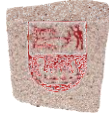
Algodlingarna kommer med stor sannolikhet att kombineras med odling av någon typ av musslor eller annan havsodling för att skapa kommersiell lönsamhet.

Kommentar

Synpunkterna noteras.

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

GR - Göteborgsregionens kommunalförbund

I den fortsatta planprocessen ser vi gärna att regionala frågor såsom *kommunikationsnoder*, som möjliggör persontransporter till sjöss mellan samhällena längs kusten, samt *muddertippningsplatser* tas upp till gemensam diskussion för de två projekt-/planområdena. I dagsläget kan vi inte utläsa hur diskussionerna kring dessa frågor gått. GR har inte fått samrådshandlingen på remiss utan själva valt att svara, då vi ser ett stort värde i att både samordna processerna och dra lärdom av de erfarenheter som gjorts i arbetet i norra Bohuslän.

Vi önskar därför få ta del av kommande handlingar i den fortsatta planprocessen. Vi ser även gärna att handlingarna framöver kompletteras med en remisslista.

Avslutningsvis ser vi fram emot ett fortsatt fördjupat samarbete för att tillsammans bidra till ett gemensamt hållbart hav med levande kustsamhällen.

Kommentar

Synpunkterna om kommunikationsnoder noteras och behandlas i utställningshandlingar.

KosterAlg AB

Det råder brist på exponerade lokaler med bra vattenomsättning i Blå ÖP förslaget för Strömstad kommun. Detta försvårar eller till och med omöjliggör etablering av kommersiella algodlingar, vilket är en mycket miljövänlig form av vattenbruk med stor potential att skapa nya arbetstillfällen i västsvenska kustsamhällen och därmed borde uppmuntras.

Anledning till detta är antagligen att inga odlingsområden har föreslagits inom Kosterhavets nationalpark. Dock är ett delsyfte med parken att de biologiska resurserna i området ska kunna användas på ett hänsynfullt sätt och därför anser jag att en diskussion bör föras med nationalparksledningen/länsstyrelsen med målsättningen att konkretisera områden inom parken lämpliga för hållbart vattenbruk. Forskare och relevanta privata aktörer bör rimligtvis bjudas in till denna diskussion.

Ett alternativ till ovan förslag (jag är fullständigt medveten om att jag kommer in väldigt sent i processen) är att det skrivs in i Blå ÖP att hållbart vattenbruk även kan verka inom Kosterhavets nationalpark, men att diskussioner bör först föras med nationalparken i varje enskilt fall då flera intressen måste kunna samverka (tex turism, rekreation och skydd av biotoper).

Kommentar

Synpunkterna beaktas.

Leader Bohuskust och gränsbygd

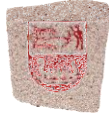
Leader Bohuskust och gränsbygd yttrar sig inte över innehållet utan vill påpeka att Leader har möjlighet att inom sina resurser och uppdrag medverka till utveckling i remissens syfte.

Kommentar

Synpunkterna beaktas.

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

Omsorgen Tanum

Inget att erinra.

Svenskkraftnät, Strömstad

Ingen att erinra.

Sotenäs kommun

Definitioner

Planförslaget bör kompletteras med en ordlista.

Generella rekommendationer

Enligt förslaget ska den fysiska planeringen ta hänsyn till säsongsvariationer, bland annat genom ökat beaktande i bygglov.

Plan- och byggenheten anser att avsnittet behöver förtydligas.

Småbåtshamnar

Plan- och byggenheten kan inte se att det någonstans i Sotenäs kommun finns utpekade områden som är lämpliga för utveckling av småbåtshamnar, samtidigt som de flesta befintliga småbåtshamnar är lokaliserade till områden som enligt förslaget inte är lämpliga.

Kommentar

Synpunkterna noteras. En ordlista/terminologi del i planbeskrivningen kommer att kompletteras.

Frågan om säsongsvariation och kopplingen till PBL och andra lagstiftningen kommer att behandlas i det fortsatta arbetet. Se svar i sammanfattningen ovan, under kategorin *Planförslagets struktur och upplägg*.

In kommande yttrande med kommentarer - politiska partier

Miljöpartiet Lysekil

En bra naturtypkartering är förutsättning för en ÖP. MP's överordnade synpunkt är att en Översiktsplan i kustzonen måste baseras på en noggrann naturtypkartering lika väl som en Översiktsplan på land. Senaste kartering i Lysekil var i mitten på 1980-talet och har varit mycket använd. Nu står förslag på kartering lite gömt på sd 25. En kartering är en förutsättning för en bra och ekologiskt hållbar översiktsplan.

Fiskets miljöpåverkan i kustzonen.

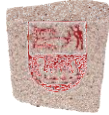
Eftersom fisket har visat sig ha stark negativ effekt på kustekosystemen (lika stor övergödningseffekt som närsalter eftersom brist på rovfisk påverkar resten av ekosystemet i en kaskad), bör fiskets roll belysas bättre.

Planbeskrivning:

Sd. 20 "Tillgången till havet och tillgängligheten till kust o skärgård är avgörande för attraktiviteten inom vårt område". Vi tycker att det även bör nämnas att havets hälsa också är

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

viktigt för attraktiviteten.

Sd 21. Mål. Man behöver definiera/beskriva vad dessa tre hållbarheter innebär. Vi vet vad ekologisk hållbarhet är men inte vad ekonomisk hållbarhet innebär.

Sd 21: Säsongsvariationer: Vad menas med "flexibilitet i detaljplaner" mm. Ge gärna ett eller flera exempel. Menas att områden (t.ex. P-platser) skall vara till ett ändamål på sommaren när vi har många sommarboende och ett annat ändamål på vintern, så vi slipper titta på stora tomma asfalterade ytor? Diffust o svårt att förstå.

Sd. 21 Orördhet. Låter väldigt bra och är viktigt för kustmiljön. Absolut. Dock är det långt ifrån vad som kommunerna tillämpar nu. I alla fall inte i Lysekil. Gigantiskt nytt område med 175 hus (Utsiktsberget) bredvid gamla Fiskebäckskil och uppe på berget. Ett till stort spa (förutom Gullmarsstrand) i yttersta kustbandet på Skaftö. Plansprängning tillämpas vid alla byggnationer i kommunen. (Obs: Detta är förbjudet på Grönland som värnar om klipporna. Bygga PÅ klipporna som vi gjorde tidigare)

Sd 22. Jätte bra!!

Sd 23. Havsnära verksamhetsområden. Bra.

Sd. 24: Naturvärden:

Bra mål och delvis bra strategi.

I mål står "grundade i en förståelse". Vore inte dumt om det stod "grundade i en förståelse och "respekt"

Strategi:

I strategi står "De naturvärden som de marina miljöerna i vårt område innehåller är grunden för ...etc." Den resurs som de (naturvärden) utgör skall vi kartera, förmedla (vårt förslag) och förvalta. Om vi tillägger "förmedla" så inkluderar vi även verksamheten på våra forskningsstationer och Havets hus.

Sd. 25. Här nämns KARTERINGEN för första gången. "Faktaunderlaget för den marina miljön utvecklas kontinuerligt och mer helomfattande naturtypkartläggningar ska tas fram". Jätte BRA och viktigt. Bör komma tidigare.

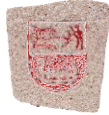
Havsmiljöinstitutet i samarbete med HaV o Länsstyrelsen godkänner just nu förvaltningsplaner för ålgräs (som ju har minskat dramatiskt med mer än 60 % sen karteringen på 1980-talet) och föreslår en kartering med 5 års mellanrum. Utöver ålgräs har vi även grunda vegetationsfria mjukbottnar, hårdbottnar med stora makroalger, blåmusselbanker mm.). En kartering skall självklart täcka alla dessa viktiga bottnar (se varför de är viktiga under kommentarer till sd. 26 nedan). Denna kartering på alla botten typer gjordes på 80-talet. Att kartera en kommun tog en sommar för en person på 1980-talet.

Värdefulla ålgräsområden. Jätte bra. Men inte ett ord om de nakna grunda botten! De bör lyftas också. Är nästan lika produktiva.

Sd 26: R2. Bra om Gullmarn blir nationalpark. Just nu så tullas rejält på strandskyddet. Det har negativa effekter på vattenkvaliteten, fast just länken land – hav glöms gärna bort.

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

Så skulle man dessutom kunna lägga till följande text så att alla förstår hur viktiga dessa grunda områden är.

- Ler och sandbottnar och intill liggande våtmarker som blottas vid lågvatten är uppväxtområden för plattfisk och furageringsområden för torsk, vitling och öring.

- Ålgräsängar är uppväxtområde för torsk och furageringsområde för ål.

Sd 28: ..."Ett bärkraftigt blandat vattenbruk som vetenskapligt har bevisat inte skadar den marina miljö ska ges möjlighet att etableras".

Enligt NIVA i Norge så motsvarar laxodling totalt 50 miljoner personers orensade spillvatten (ammonium från urin, faeces och foderrester). I kelpskogarna är stora problem med "turf" alger som utkonkurrerar kelpen. Detta problem kommer bland annat från akvakulturens enorma övergödning. Vi måste lära från Norge och inte äventyra vår kustzon med gödande akvakulturprojekt. Kustzonen har problem så det räcker med övergödning.

Sd. 29. "Tidig Samrådspart. Samförvaltning (samarbete mellan fiske, forskning, naturvård, kommuner) bör eftersträvas".

Bör inte HaV och Lst. vara inblandade i ett samråd?

R5: Utpekande av områden för vattenbruk.

Generellt måste det anges vilken typ av vattenbruk det är frågan om innan man kan godkänna planen. Nu pratar vi bara för Lysekils område som vi känner till. Inte alla områden i Lysekil som är utsett till potentiella akvakulturområden är markerade med typ av akvakultur. I Gullmarsfjorden är flera områden som ligger strax utanför populära badstränder ex. norra Skaftö. Det är inte markerad hur odlingen skall påverka själva stranden fysiskt. En rejäl MKB med planer på uppföljningsundersökningar behövs för dessa projekt. Kan säga att ett av de viktigaste ålgräsområden i "8 fjordar" ligger innanför områden 29 och 30.

Det finns redan ett reningsverk i Ellös som har väldigt hög närsaltbelastning och som inte skall rena detta förrän 2025. Det är således extra viktigt att dessa akvakulturområden inte behöver fast anläggning inne vid ålgräset och att de inte utsöndrar för mycket ammonium (Asmus o Asmus 2009). Algodling däremot vore bra.

R6. "Odlingssystem med tillförd näring skall placeras långt ute. Vilka tänkes det då på? Låter gammaldags (60-talet) att bara placera föröreningar så långt ut som möjligt.

"Kompensationsupptag av tillförd näring (till dessa R6 områden) krävs". Det behövs en förklaring till vad som menas med kompensation. Är det protein eller närsalter som tas upp? Tror inte att folk förstår utan att en konkretisering ges. Beskriv en möjlig anläggning. Vi har inte sett dessa i verkliga livet än? Eller ge exempel där det finns och funkar.

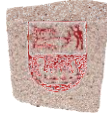
Sd 33. Maritim turism o rekreation.

"Mål: Skärgård, kust och hav ska planeras för de som bor här med kvaliteter som attraherar våra besökare och lägger grund för en blomstrande turistnäring".

Detta är mycket bra!!! Men orden "de som bor här" behöver tydliggöras. Är det alla inkl

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

sommarboende i eget hus (vilket i Lysekil är ca 40-50% av husstånden) eller är det de som är skrivna i kommunen och betalar skatt??

Hoppas det sista. Bör absolut förtydligas.

"Skärgårdslandskapets karaktärsdrag och kustsamhällets kulturvärden ska bevaras, tillgängliggöras och fortsatta bidra till vår identitet. Jätte bra – men gäller absolut inte Lysekil kommun just nu. Se tidigare kommentarer kring plansprängning och gigantiska byggnationer på Skaftö t.ex. Sd 34 R7 o R8 Vi föreslår fartbegränsning för motorbåtar i inre farleder.

Sd 37:

"Förutsättningar för ett hållbart o hänsynsfullt båtliv med liten negativ påverkan på miljö, trivsel och säkerhet skall finnas " Jätte bra!!!

"Infrastruktur och utredning kring bättre placeringar för ett förändrat båtbruk ska understödjas exempelvis"

Här menar vi att båtramper med förvaring etc. inte nödvändigtvis behöver vara i de centrala delarna av samhället eftersom det ger problem med trafik och parkering av bilar och trailers. Gamla stenbrott mm. kan ju vara utgångspunkt för dagsbesökare till skärgården likaväl. Sd. 38. R11. "Områden med behov av hastighetssänkning". Detta är ett extremt litet område. Fastighetsbegränsningar för fritidsbåtar i inre farleder bör undersökas och gärna genomföras.

R12

Dessa områden som ligger utanför Brofjorden är alldeles för nära land. Många ålgräsängar ligger i Brofjorden mynningar. Här är ett exempel på att en sådan placering aldrig hade kommit på tal om man hade haft en detaljerad karta att utgå ifrån.

Sd. 39:

S10: "Etablering av fler båtplatser genom förtätning/utvidgning av befintliga småbåtshamnar skall prioriteras framför anläggning av nya hamnområden och utan att området kring hamnen får avsevärd skada och förlorar sin attraktivitet för besökande och boende.

Vi tycker att småbåtshamnar kan bli så stora att de förlorar sin charm och förstör t.ex gammal bebyggelse. I så fall förstör man för året-runt boende som bor vid hamnen. Bör tas i övervägande.

"Plats för båtuppläggning och bilar med trailers bör utvecklas utanför de centrala delarna av samhällena." Jätte bra men bör gälla även båttrailers som det numera är många av.

Sd 40: Marin energi o forskning:

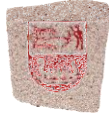
"Forskningsstationerna skall värnas och ges utrymme att utvecklas där de finns etablerade på land. I havet ska områden med stor betydelse för den marinbiologiska forskningen värnas." Detta är mycket viktigt. Stora byggnationer med dagvatten och trafik i/nära viktiga forskningsområden skall undvikas och respekteras.

Sd 42. OBS!!

S13: Vi noterar att forskarna på SLC-Kristineberg har skickat in remissyttrande på Blå ÖP som specifikt rör S13. Vi har läst och stödjer dessa yttrande och behöver således inte upprepa de

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

punkter de tog upp.

Linje 23..”Naturvärden är grunden för all marin utveckling men utgör också delvis ett anspråk i sig själv”. Slopa gärna ordet ”delvis”

Sd 55: Alternativ:

Igen behöver nämnas att alla beslut bör fattas med en kunskap om vilka marina naturtillgångar/resurser som finns eller vilka resurser det är brist på dvs. vi behöver en ordentlig kartering så som görs på land inför en fördjupat översiktsplan.

Sd 57: Konsekvenser av planförslaget.

Naturvärden

Här inleds med en mening som ju låter bra men hur det omsätts i praktiken kanske behöver belysas.

”Miljökonsekvenser: Planförslaget innebär att användningen av vattenområdet struktureras med syfte att möjliggöra ett långsiktigt hållbart nyttjande och återskapande av naturtillgångar/biotoper där så behövas. Syftet med planen innebär i sig positiva miljökonsekvenser på värdefull natur och ekosystem.” Vi har ett mycket störd ekosystem i förhållande till vad vi hade för några decennier sen. Vi tycker att det skall finnas plats i denna ÖP till restaurering och återhämtning i vår havsmiljö lika mycket som till exploatering. ?

HUR MÄTS DETTA OCH HUR OFTA ? Plan för uppföljning nämns inte. Detta är otroligt viktigt för att bli trovärdigt.

Sd 59: Naturskyddsområden (R2). Dessa är nu under utredning. R2 Utredningsområdet för naturskydd syns bara bra på en förstora karta

<http://lysekil.maps.arcgis.com/apps/PublicInformation/index.html?appid=419a553befb44a34b61f33aeb039769a>

Även om det står explicit att vi skall värna om forskningsstationernas närhet till lämpliga biotoper så ingår inte närområdet av Kristineberg i R2 om vi har fattat rätt. Detta måste vi påpeka. Viken Öster om Kristineberg i K-bergs omedelbara närhet är otroligt viktig för K-berg. En av de mest välbesökta och utforskade områden på västkusten. Se bifogade utklipp från förstora karta där R2 ligger norr om den bruna linjen och området kring Kristineberg inklusive bukten öster om Kristineberg inte är planerat att bli R2.

Sd60 Marina livsmedel:

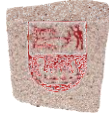
Sista avsnittet på sidan 60. Negativ påverkan av akvakultur på orörd natur och strandskydd. Ja det gäller kanske speciellt område 25 i Lysekils kommun. Det är inte angivet vilken typ av akvakultur det är frågan om men området är mycket välbesökt vacker strand i naturskyddad fjord så man skall nog vara försiktig.

Sd. 64: Sjöfart och båtliv

Första avsnittet. Miljökonsekvenser”Detta kan på sikt innebära större påfrestningar på miljön i form av ökad buller över och under vattnet” Buller under vattnet fördubblas varje decennium och är ett problem för många djur. (referens kan bifogas om så önskas)

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

Fjärde avsnittet: "Den ökade aktivitet på havet som möjliggörs inom ramen för planförslaget kan innebära ökad påfrestning på skärgårdsöar, farleder och hamnområden. (inte bara på hamnområden)

Sd 66. Marin energi och forskning.

Nederst. "Att ge forskningsstationerna utrymme för utveckling samt uppmärksamma och värna viktiga platser i havetetc." Ja helt rätt. Därför är det extra viktigt att R2 området kring Kristineberg går närmare stationen och lilla Bökevik för att säkra en långsiktig verksamhet på denna 140 åriga forskningsstation.

Sd 82: Marina livsmedel: Vattenbruk. Musselodling.

"Musselodling innebär ett nettoupptag av näring". Vem har visat detta? Musselodling innebär en filtrering av alger men även ett utsläpp av ammonium. Vissa författare (t.ex Asmus o Asmus 1991 se utklipp från denna artikel ovan) har visat i undersökningar att detta utsläpp av ammonium ger näring till en primärproduktion som är större än den primärproduktion som filtreras av musslorna. Vi tar gärna emot referenser som sen dess har visat något annat kring närsaltbalansen till/från musslor.

Sd 83 Fiske: Fiske och frånvaron av fiske påverkar balansen mellan olika arter i ekosystemet och har gjort så under de senaste 500 åren men då särskilt de senaste decennierna. Här gissar vi att SLU - Havsfiskelab har synpunkter och hoppas att de har uppmärksammat att man kan ge synpunkter.

Sd 84 Miljökvalitetsnormer

Vattenkvalitet. Avsnitt 5 om Brofjorden. Här är det mycket kvicksilver och kemiska föroreningar. Samtidigt är avsatt områden 23 till någon typ av akvakultur – osagt vilken-. Om det är till konsumtion så kanske det inte är så lämpligt.

Avsnitt 7. "Ökat näringsupptag via blå fångstgröder." Vad är blå fångstgröder. Det är första gången detta nämns. Är det makroalger så stämmer det. De tar upp närsalter. Är det musslor som menas så är meningen inte korrekt. De tar upp alger/primärproduktion och avger ammonium. En definition vore bra. Ordet blå fångstgröder nämns igen på Sd. 86 under "Ingen övergödning". Vilka fångstgröder menas. ? . Jag föreslår att vi bör återskapa fiskbestånden i kustzonen för att bli kvitt Eutrofieringen. Övergödning (bottom-up control) och överfiske (top-down control) tillsammans är anledning till eutrofiering (Östman et al 2016, sammanfattning bifogat nedan).

Kommentar

Synpunkterna noteras. Frågorna kommer att hanteras i fortsatta arbetet. För övrigt se svaren *Planförslagets struktur och upplägg, Riksintressen, Områden med målkonflikter och Vattenbruk.*

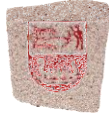
Inkommande yttrande – intresseföreningar, forskningsverksamhetsutövare

Friluftsförbundet, Lysekil

Sida 34: Vi föreslår att rätt typ av toaletter och sopmajor används, dvs de med solceller. De är hämtsnåla, har inbyggd ventilation och är ljusa. De har en form av inbyggt nedbrytningssystem för toaletten och komprimeringssystem för soporna. Denna toalettsort används redan i Tanums

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

skärgård och är mycket uppskattad bland friluftsmänniskor. Bra om det finns möjlighet att ladda telefon vid toaletten som har solceller.

Sida 35: Vi vill även ha cirkulära skärgårdsturer/trafik som går i slingor, inte bara norr-söder längs med kusten. Detta för att underlätta bosättning på skärgårdsöarna och på så vis skapa infrastruktur för en levande skärgård igen.

Gärna ha in flytande kajakbryggor under S7 andra paragrafen.

Sida 36 – Dyngön i Fjällbacka skärgård skulle kunna ha en kiosk och vatten, så man kan fylla på sitt förråd av grönsaker och vatten medan man är en vecka/några dagar i skärgården. Då slipper man lägga en dag på att ta sig in till Fjällbacka bara för att bunkra. (här tänker vi främst som paddlare). Digitala vattenfyllarkartor vore bra! Var finns det brunn och källa. En mobilapp med detta vore toppen.

Sida 37 under mål Infrastruktur bör eventuellt inkludera kajakflytbrygga.

Sida 38 Räddningsstegar saknas ofta i hamnarna. Det finns för få idag och de som finns tas ofta upp på vintern. Viktig säkerhetsaspekt då hamnar och bryggor används för promenader och friluftsliv året runt. Även båtar ligger i året runt, så människor använder bryggorna även under halkiga tidsperioder.

Sida 39 finns för få toatömningsstationer. Det är för svårt att slänga sopor i hamnarna. Strandskräp svårt att göra sig av med om de som plockat inte har betalt hamnavgift. Det underlättar inte för de som gör frivilliga städinsatser varje gång de är ute.

S9 bra

S10 Parkering saknas, i rekommendationstexten

S11

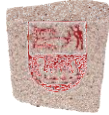
Vid anläggningar för vattenbruk bör man så långt som möjligt använda nätlösningar som är under ytan istället för att ta plats på ytan. T.ex. Carapax erbjuder sådana lösningar. Det är odlingsnät som till vardags är 3-5 meter under ytan med markeringsboj i vardera änden. När det är skördedags kan odlaren lätt höja upp nätet för skördning. Dessa nät är lättare för sjöfart och friluftsliv, och även mer underhållsfritt och väderskyddat för odlaren. Tillgänglighet ökar om man använder sådana lösningar och ger även en renare naturupplevelse. Vi tror också att det kan skydda odlingen från ejder "attacker".

Allt vattenbruk ska vara noga genomtänkt och inte störa miljön. Musslor och ostron bidrar till vattenrening och är en positiv typ av odling. Fiskodling bekymrar oss, ang. bottendöd och kemikalier. I Norge har fiskodlingarna resulterat i död botten, spridning av antibiotika osv. Vi behöver vara rädda om de ålgräsängar vi har kvar, och även vår fjord- och skärgårdsfauna. För varje kilo odlad fisk går det också åt mer än ett kilo fisk som mat! Det känns inte hållbart. Vi vill helst slippa fiskodling i vårt område, till förmån för mussel- och ostronodling.

Organisationen är positiv till Gullmaren som nationalpark och vill vara med i processen att forma en sådan. Tältmöjligheter, tillgänglighet är viktiga värden i en sådan. Genom samarbete kom man

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

fram till en bra lösning i Kosterparken ... en lösning som blev annorlunda än man först tänkt, men som är uppskattad av alla/många parter idag, inkl. friluftsfolket.

Lysekil 2 bör inte ha tillförd näring då Gåsö och n2000 ligger där, i vanligaste vind- och strömriktning. Algodling, mussel- och ostronodling skulle kunna fungera.

Muddertippningsplats Ösöfjorden krockar delvis med forskningsområde Kåvra och strandnära område. Muddertippningsplatsen bör kunna skjutas något västerut.

Kommentar

Synpunkterna noteras. Frågan om parkering samt tillgänglighet bör lyftas fram och förtydligas i både rekommendationer och social konsekvensbeskrivningen. Se även övriga svar i sammanfattningen, under kategorin *Planförslagets struktur och upplägg*, och *Områden med målkonflikter*.

Lysekil-Munkedal Naturskyddsförening

Områden för vattenbruk kustzon, R5

I Brofjorden innanför oljeraffinaderiet Preemraff Lysekil och vid Ryxö naturreservat så planeras områden för vattenbruk enligt Blå ÖP:s karta. En sådan placering får anses klart olämplig. Orsaken är raffinaderiets omfattande utsläpp av organiska giftiga ämnen och metaller som kvicksilver. Dessutom kommer raffinaderiet att bygga ut för ännu större produktion. Bland annat kommer inriktningen att bli avfallsoljor från Europa.

Flera andra exempel finns inritade i naturreservat. Sådan placering får anses vara ytterst tveksam.

Förutsättning 4, Utredningsområden för ökad vattengenomströmning

Planhandlingarna anger Islandsbergskanalen och Vägeröds naturreservat som platser för ökad vattengenomströmning. I dessa fall är inte motiven att få till en förbättring av vattenstatusen. Istället vill ekonomiska intressen bygga kanaler för att starta båttrafik. Om dessa exploateringar genomförs så kommer dom att få allvarliga negativa konsekvenser för det marina växt- och djurlivet. Föroreningar från Grundsunds stora småbåtshamn i Värbofjorden kan föras över till det rena Skallhavet med en av Bohusläns största ålgräsplatser.

Aktivitetsområden för motorsport, R8

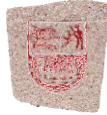
Områden har lagts in för motorsport i planen. Ett sådant är norr om Lysekils tätort utanför Sivik. Skälet till lokaliseringen har troligtvis varit att publiken har bra utsikt från ett högt berg och att det är lätt att ta sig till platsen. Tyvärr har inte planförfattarna tänkt på konsekvenserna. Alla ljud i havet sprids långa avstånd från ljudkällan. Alla högre djurarter lider av människans oljud och buller. Den här lokaliseringen vid öppet hav i yttersta kustbandet gör att ljud kan sprida sig långt och därmed göra stor påverkan. Enligt Miljöpartiet bör den här typen av verksamhet inte tillåtas.

Grunda bottnar

Grunda kustnära havsvikar har ett högt ekologiskt värde. De har ofta en rik bottenvegetation och är viktiga uppväxtmiljöer för växt- och djurliv. Exploateringstrycket är dock mycket stort i dessa miljöer. Genom exploatering av stränderna och hög näringsbelastning påverkas dessa miljöer negativt. Viktiga biologiska värden kan således försvinna.

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

Enligt naturskyddsföreningen har inte översiktsplanen i tillräcklig grad värderat betydelsen av grunda bottnar.

Kartering av hav och bottnar.

För att kunna värdera kustens biologiska status så måste vatten och botten undersökas. Av speciell vikt är att undersöka grunda bottnar. Om inte kusten är kartlagd så är det stor risk att verksamheter hamnar på fel plats.

Starka riksintressen

I hela norra Bohuslän finns ett flertal riksintressen för att skydda natur, kultur och friluftsliv (miljöbalken MB, 3 kap). På grund av den obrutna kusten i norra Bohuslän så finns särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten. Exploateringsföretag får endast komma till stånd om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden (MB, 4 kap, 1§). Turismens och det rörliga friluftslivets intressen skall särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön (MB, 4 kap, 2§). Det betyder att exploateringsföretag som skadar miljön inte bör tillåtas.

Naturskyddsföreningen anser att miljöbalkens skyddsparagrafer på ett positivt sätt kraftigt begränsar miljöstörande verksamheter. Tyvärr har inte översiktsplanen gjort någon miljöbedömning i form av en miljökonsekvensbeskrivning.

Riksdagens och länets miljömål

Viktiga nationella miljömål har beslutats av riksdagen. Syftet är att vända den negativa miljöutvecklingen som människan skapat. Det kan vara i så viktiga områden som att upphöra med klimatpåverkan eller att få tillbaka en del av det växt- och djurliv som försvunnit.

Naturskyddsföreningen konstaterar att våra viktiga miljömål, som gör att vi har en beboelig planet, har behandlats på en anmärkningsvärt låg nivå i planförslaget. Det finns väldigt lite i översiktsplanen som kan bidra till att uppfylla miljömålen. Inte minst saknas åtgärder. Kustvattnen är ofta kraftigt påverkade och har endast måttlig ekologisk status.

Dumpning av muddermassor

Naturskyddsföreningen anser att lagstiftningen skall följas och ingen dumpning av muddermassor tillåtas. Därmed bör inte heller platser pekats ut för dumpning.

Tillräckligt med småbåtshamnar.

Fler småbåtshamnar bör undvikas. Dessa bidrar på ett påtagligt negativt till försämrad vattenkvalitet. Istället bör anordningar installeras vid småbåtshamnarna som snabbt kan sätta i eller ta upp båtar. I genomsnitt används en båt 7 dagar per år. Resten av tiden ligger den i småbåtshamnen.

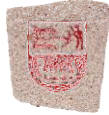
Dagvatten bör renas

Stora mängder dagvatten förs till haven via våra samhällen. Det kommer från gator och vägar, hustak mm. Nästan inget undergår rening. Dagvattnet kan vara en källa till övergödningen, mikroplaster mm. Planförslaget bör på ett mer konstruktivt sätt planera för mindre belastning av haven från land.

Avloppsvatten från avloppsreningsverk och industrier

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

Några uppgifter om avloppsvattnets rening, mängd eller utsläppsstatus saknas. Det kan fortfarande finnas samhällen med undermålig rening som släpper ut betydande mängder kväve, fosfor, metaller, läkemedel mm.

Strandskyddade stränder exploateras

Allt för mycket av våra stränder har exploaterats. Det är på vissa platser svårt att nå orörda områden. Med förslaget till översiktsplan kommer ytterligare strandområden att exploateras. Naturskyddsföreningen anser att verksamheter inte behöver etableras i den lilla strandremsa på 300 m som finns ut i havet. Verksamheter kan med fördel placeras utanför strandzonen. Miljöpartiet bedömer att ytterligare påverkan och exploateringar av havet inte bör tillåtas. Situationen för det biologiska livet på Bohuskusten är alarmerande, se ålgräsutvecklingen ovan.

Miljöpartiet saknar konkreta åtgärder för att bevara kusten och havet. Inte minst långsiktigt för kommande generationer. Växt- och djurliv i havet bör få betydligt bättre skydd än vad som redovisats i förslaget till Blå ÖP. Flera marina reservat bör införas som ger långsiktigt skydd. Störande verksamheter som motorsport o likn bör inte tillåtas.

Bohusläns största tillgång är den förhållandevis orörda skärgården. En tillgång värd att vårda.

Kommentar

Synpunkterna noteras. Se svaren *Planförslagets struktur och upplägg, Områden med målkonflikter och Vattenbruk.*

Göteborgs universitet, Centrum för Hav- och Samhälle

En övergripande svårighet var att förstå hur man, i analysen, gjort avvägningar mellan olika intressen i de enskilda fallen. På det hela taget bedömde dock att planen kommer att utgöra ett värdefullt verktyg för en hållbar utveckling i regionen. Nedan följer generella och specifika kommentarer som uttrycktes av flera eller enskilda mötesdeltagare. Förhoppningsvis kan dessa synpunkter bidra till att planen blir tydligare och mer användbar.

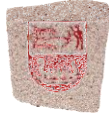
Analys och avvägningar. Ambitionen att vara tydlig med intressen, konflikter, prioriteringar, avvägningar och konsekvenser i kapitel 3 är vällovlig, men detta kapitel är av olika anledningar svår att förstå och överskåda. För det första gör kapitlets utformning att texten är liten och faktiskt svår att läsa. För det andra finns ingen förklaring av hur grafiken skall läsas och hur det logiska flödet ser ut. Kanske går det att strukturera om denna presentation på ett tydligare sätt? Dessutom skulle vara en fördel om det fanns mer beskrivande text till kapitlet, med en beskrivning av övergripande avvägningar och prioriteringar, samt motiven bakom.

2. Koppling mellan analys och plankarta. Det är svårt att förstå vilka avvägningar som gjorts i konkreta fall. Detta skulle bli tydligare om kapitel 3 mera direkt knöts till plankartan, exempelvis genom angivande av olika polygoner och att text från kapitel 3 finnas med i polygoner i webbkartan, för att beskriva vad som prioriteras och vad som nedprioriteras. Ett annat förslag på hur detta kan utformas är de "loggfiler" som använts inom Havs- och Vattenmyndighetens arbete med havsplaneringen.

3. Försvarets intressen behandlas alltför kortfattat. Även om inga kartor får redovisas, så skulle försvarsverksamheten och hur dess intresse ser ut mer utförligt kunna presenteras i

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

planförutsättningarna, för att ge grund för den hänsyn som tas till försvarsintressen i själva planen. Nu är denna viktiga intressesfär förhållandevis osynlig i planbeskrivningen

4. Tillgänglighet för olika grupper. I såväl planförutsättningarna som planbeskrivning rörande turism och rekreation bör tillgängligheten till havet för olika grupper diskuteras närmare. Människors önskemål och förutsättningar för naturupplevelser varierar. Under de senaste åren har inte minst tillgängligheten för personer med olika typer av funktionshinder uppmärksammats.

5. Riskanalys. Översiktsplanen innebär att avvägningar görs mellan olika intressen. En viktig komponent i sådana avvägningar är också att analysera hur olika intressen är kompatibla med varandra och vilka risker det kan finnas med att kombinera olika intressen i närliggande områden. Detta perspektiv kunde göras tydligare.

6. Fiskets miljöpåverkan. Fisket är av tradition en mycket viktig näring i området. Fisket är tyvärr också globalt och antagligen även regionalt, ett av de största hoten mot våra havsekosystems struktur och funktion. Fisket påverkar systemet direkt via effekter på bestånd av de fiskade arterna, samt indirekt via ändringar i näringsvävar och bottenarnas struktur. Därför är det förvånande att det helt saknas en diskussion kring miljökonsekvenser av fiske i kapitel 4 under marina livsmedel (däremot diskuteras konsekvenser av vattenbruk).

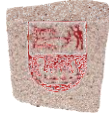
Fiskets miljöpåverkan nämns med ett par rader under sammanvägda konsekvenser och i tabellen över konflikter indikeras en betydande (rött) konflikt med trålfiske – naturvärden. Det vore mer trovärdigt om denna konflikt diskuteras mer utförligt och kanske kan man också lyfta fram det konstruktiva arbete som bedrivs för att utveckla exempelvis fiskemetoder för att minska miljöpåverkan.

7. Kunskap, forskning och utveckling. Inledningsvis i kapitel 2 konstateras att kunskapsutveckling är en kontinuerlig process och en viktig övergripande strategisk komponent. Detta är föga överraskande något som vi välkomnar och instämmer i. Vi vill också poängtera att denna sektor faktiskt i sig är en betydande "näring" redan nu. I planområdet finns redan flera betydande infrastrukturer för forskning (Kristineberg, Klubban, Havsfiskelaboratoriet, Tjärnlaboratoriet) som direkt sysselsätter uppskattningsvis mer än hundra personer. Dessutom finns test- och utvecklingsanläggningar inom energi och livsmedel, anläggningar för utbildning och kunskapsutveckling (Havets Hus, Naturum i Kosterhavet, Tjärnöakvariet, Grebbestads folkhögskola mm) och värdefulla, skyddsvärda miljöövervakningsstationer. Sammantaget är detta en betydelsefull sektor med profilvärde för området och med mycket stor potential till synergi med andra fokusområden. Därför är det lite konstigt att denna hängs på i ett fokusområde som lite grand framstår som en "slask" där man lägger ihop saker som man inte hittar någon plats för "Marin energi och forskning". Kanske kan man fundera på att dela upp detta område i förslagsvis "Marin energi" respektive "Forskning och kunskapsutveckling"?

8. Redovisning av källor och underlag. Kartfunktionen är i stort mycket bra men i vissa fall är det svårt att se vilka underlag som ligger till grund för besluten (se även kommentar 2). Exempelvis är det svårt att veta vad som ligger till grund för rekommendationer för områden med föreslagen mussel- och ostronproduktion. Även om viss av diskussionsdeltagarna visste att det rör sig om modeller för tillväxtpotential, bör detta vara transparent. Dessutom kan man fundera på om endast tillväxtpotential är relevant som beslutsunderlag här. Exempelvis kan man ifrågasätta om modellerna är tillämpliga i områden med låg salthalt (exv. Idefjordens inre delar) och i områden

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

med liten vattenomsättning där födobegränsning kan uppstå (exv. Inre delen av Sannäsforden). Men hur som helst hade en tydligare redovisning av underlagen varit värdefull.

9. Vattenbruk. Det faktum att vattenbruket får en relativt stor uppmärksamhet i planen och inom fokusområdet "Marina livsmedel" innebär att man från kommunalt håll ser sektorn som viktig i framtiden. Mycket fokus läggs på musslor och ostron. Det vore dock önskvärt om planen också kunde ta ett bredare grepp och utveckla vägledning och strategier kring matat vattenbruk (huvudsakligen) samt alger och sjöpung som är aktuella. Även potentiella synergier och konflikter med vattenbruk skulle kunna belysas tydligare.

Specifika kommentarer på kartan

1. Zon för vattensport. Förslaget innehåller några små områden för motorsport (bl.a. i Starekilen i Strömstad kommun). Det är dock tveksamt om dessa små områden kommer att räcka för vattenskoteråkarna eller för vattenskidor. Att förbjuda denna typ av aktiviteter generellt är antagligen svårt men det är nödvändigt, att ytterligare begränsa vattenskoteråkning utanför farlederna inom tex. Natura 2000 områdena, där finns uppenbara konflikter med framförallt fågelliv i trånga vatten. Att utöka övervakningen är förmodligen nödvändigt men ogörligt med nuvarande få enheter av kustbevakning/polis, särskilt i semestertider då behoven är som störst. I Kosterkärgården är det hastighetsbegränsning till 5 knop sommartid utom i vissa farleder, och en liknande reglering skulle man kunna tillämpa generellt för den inre delen av skärgården. Idag finns ett antal lokala hastighetsbegränsningar med dålig efterlevnad, och det skulle vara lättare och starkare om man gjorde hela området till hastighetszon. Kanske skulle detta även ha positiva effekter på ålgräs och annat kan påverkas av snabbgående båtar.

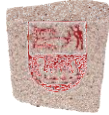
2. Svaberget. Det ser ut på översiktskartan som om Svabergsområdet är det planerat anläggningar kopplade till marina livsmedel och till vågkraftverk. Svabergsområdet är ett av den mest artrika och unika system på västkusten där länsstyrelsen sagt att man ska skydda. Här bör övervägas större hänsyn.

3. Arbete med algodling i Strömstad kommun. På Göteborgs Universitet /Tjärnölaboratoriet pågår idag flera forskningsprojekt som syftar till att utveckla metoder för att odla makroalger i våra kustvatten. Odling av alger har stor potential för en framtida kustnära näringsverksamhet. I förslaget till Blå översiktsplan i norra Bohuslän är möjligheterna för algodling i Strömstads kommun mycket begränsade. Det finns ett utvecklingsområde, Strömstad 1, som är mindre lämpligt för algodling, eftersom det ligger långt från fastlandet. Det innebär förutom långa transporter att arbetet blir mycket väderkänsligt i ett område som är starkt exponerat för vågor och vindar. Övriga områden som rekommenderas för vattenbruk (R5), torde främst vara intressanta för musselodling då de ligger ganska långt in i skärgården. För makroalgsodling är dessa lokaler alltför skyddade, med något undantag. Inom Kosterhavets nationalpark finns flera områden som är lämpliga för att odla makroalger.

Ansvariga för algodlingsverksamheten efterlyser utvecklingszoner för hållbart vattenbruk inom nationalparken, med olika grad av vågexponering. Detta ligger väl i linje med nationalparkens uttalade syften om att "...miljöer och arter som finns här ska bevaras, och samtidigt ska de biologiska resurserna i området kunna användas på ett hänsynsfullt sätt." samt "...att underlätta forskning och utbildning om hur man bäst bevarar och på ett hållbart sätt använder marina och landbaserade ekosystem". Så som den nuvarande planen är utformad, finns farhågor att den

**STRÖMSTADS
KOMMUN**

**TANUMS
KOMMUN**

Sotenäs kommun

**LYSEKILS
KOMMUN**

kommer att leda till allvarliga begränsningar för utvecklingen av en ekologiskt och ekonomiskt hållbar näring.

Kommentar

Synpunkterna beaktas. Planhandlingar kommer att bearbetas utifrån synpunkterna och redovisas i utställningshandlingar. Riskanalysen är ett viktigt underlag som kommer att genomföras i det fortsatta arbetet. För övriga svar se *Planförslagets struktur och upplägg, Riksintressen, Områden med målkonflikter och Vattenbruk*.

Forskare, Sven Loven Center, Kristineberg

Sen ser vi att stora områden lyckligtvis är under utredning för naturskydd (nationalpark förhoppningsvis på sikt) dock inte området kring SLC-Kristineberg. SLC-K-berg vore tacksamma för om Lilla Bökevik och Stora Bökevik likaledes kan få extra naturskydd. På så sätt undvikas framtida intressekonflikter.

2: Islandsbergskanalen.

Förutsättning 13 Områden där forskningsintressen ska prioriteras. Vi förespråkar därför att kanal för motorbåtar inte kommer till stånd.

3: Svaberget

Vi önskar att man tar större hänsyn till detta unika marina ekosystem och respekterar ett naturskydd.

På kartorna nedan ser man hur det unika Svabergsområdet är placerad (röda handritade ringar) inom "R2 utredningsområde för naturskydd.

På nederste kartan syns BLÅ ÖP planen att lägga akvakultur (två gula områden) och ett vågkraftverk (orange område) i exakt samma område. Vi avråder från detta.

4. Inre Fiskebäckskil.

Vi vore dessutom tacksamma för om kommunen kunde förhindra ytterligare utfyllnad av våtmarksområdet och för övrigt utföra allmän skötsel så vi kan bevara detta fina område. Det har blivit ganska övervuxet med sly på vissa ställen.

5: Akvakultur

Många områden i planen är markerade för akvakultur. Vi vill rent allmänt bemärka att ev. anläggningar inte på något sätt bör belasta närsaltstatus i vattnet (speciellt inte i naturvårdsområdet i Gullmarn) och ta i anspråk värdefulla grunda områden och populära badstränder. Det är många ytor runt Skaftö som är markerade för någon typ av Akvakultur. Man bör undvika intressekonflikt med ortsbor och sommargäster vid anläggande i de områden som ligger i direkt anslutning till populära badstränder.

Kommentar

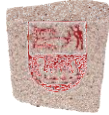
Synpunkterna beaktas.

Naturskyddsföreningen i Strömstad

Naturskyddsföreningen i Strömstad ser generellt mycket positivt på denna översiktsplan och vill

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

gärna delta i det fortsatta arbetet. När det gäller lokala frågor ser vi med stor glädje att man utsett området runt Lindholmen-Killingholmen-Tafsängen till utbredningsområde för naturskydd. Det är mycket välmotiverat då detta område innehåller ett stort antal fridlysta växter, har en fantastisk natur och ett rikt djur- och fågelliv. Runt öarna finns också ålgräsängar och skiftande bottnar som är viktiga uppväxtområden för olika fiskarter, inte minst plattfisk.

Bland övriga områden som är värda att bevara vill vi framhålla området runt Nappstad, Bäckeviden och Dillehuvad vid Nöddö. Där finns redan några av de viktigaste naturreservaten i hela Bohuslän. Därför är det inte särskilt välbetänkt att klassificera en del av detta område som R 10 avsett för båtliv. Det vore snarare befogat att utvidga Nöddökilens naturreservat ytterligare och inkludera Nappstad och Bäckeviden, där det bl.a. mynnar en öringförande bäck. Naturskyddsföreningen i Strömstad har i flera år försökt hindra etablerandet av en marina i området i den grunda ålgräsäng som ligger utanför bäcken.

Ytterligare ett område som man måste sätta ett stort frågetecken för är område 5 Syd Båteviden när det gäller vattenbruk i kustzonen. Det handlar om ett grundområde med låga skär som uppges kunna producera 400 ton musslor och ostron per år. Området ligger mitt i Långörännan som är norra inloppet till Strömstad. Det torde vara ett av Bohusläns mest trafikerade stråk då nästa all båttrafik från Norge tar denna väg. Följaktligen är det ett av de områden som tar emot huvuddelen av de föroreningar som alla båtmotorer släpper ut och av det skälet torde de vara få som skulle vilja överväga att äta musslor och ostron från området. Dessutom är dessa låga skär tillhåll för kolonier av olika fågelarter bl.a. sädgäss, grågäss och kanadagäss och tärnor. Det rör sig om så pass många fåglar att man faktiskt snarare skulle överväga att göra fågelreservat av skären.

Kommentar

Synpunkterna noteras. Svar till frågorna beskrivs i svaren *Planförslagets struktur och upplägg*, *Orördhet* och *Områden med målkonflikter*.

Samhällsföreningen Galtö-Resö

Kommunikationer

För att kunna fungera som en multifunktionell plats/knutpunkt för friluftsliv krävs välfungerande kommunikationer och infrastruktur, både på land och hav.

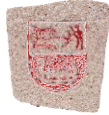
Landningshamn

Resö hamn är en för sin storlek betydande fiskehamn, med tre aktiva trålare och en burfiskare. Vi instämmer helt med översiktsplanens inställning till fiskehamnar och havsnära verksamhet, bl a formulerat som: "Befintliga landningshamnar och för töjningsplatser för fiske ska värnas och ges förutsättningar till utveckling." "Samtliga verksamhetsområden i strandnära läge ska värnas och prioriteras för verksamheter som är i behov av ett havsnära läge. Odling av marina arter på land i anläggningar bör ges goda förutsättningar inom området."

Under Leveransanläggningar (S6) står det "Befintliga landningshamnar och förtöjningsplatser för fiske ska värnas och ges förutsättningar till utveckling. Det finns stora vinster i samordningen mellanfiske- och landningshamnar". Resö hamn är dock inte markerad som landningshamn (Leveransanläggningar S6), trots att hamnen är både fiskehamn och har havsnära verksamhetsmark. Samhällsföreningen önskar att Resö hamn även utpekas som möjlig landningshamn.

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

Vattenbruk

Två områden runt Resö har utpekats som Områden för vattenbruk kustzon (R5). Dels N Resö

Hastighetsbegränsningar

Två områden, SO Resö-Galtö-Kragenäs och Galtöleran, har markerats som Område med behov av hastighetsbegränsningar (R1). "Syftet med hastighetssänkning är ökad säkerhet och minskad bullerpåverkan".

Vi konstaterar att Galtöleran är naturskyddsområde och så grundt att det vore svårt att hålla någon hög hastighet i området. Bakgrunden till en hastighetssänkning för hela området SO Resö - Galtö-Kragenäs är dock inte lika lätt att förstå. Vi har i princip inget emot hastighetsbegränsningar, men ser gärna en tydlig motivering.

Ett område där hastighetsbegränsning vore mycket önskvärd är området mellan Bissen och Resö hamnområde. Här är både fasta båtplatser och gästplatser mycket utsatta för svall från förbipasserande båtar. Samhällsföreningen har fått många synpunkter på detta i vår årliga enkät bland besökande båtar i gästhamnen. En begränsning av hastigheten i detta område skulle vara mycket positiv för säkerheten både i det befintliga hamnområdet och den fortsatta utbyggnaden av hamnen och nationalparksentren.

Infrastrukturobjekt "Fasta förbindelser till öar ;nom planområdet i/orm av broar och färjor ska värnas och underhållas. "

På kartan för Infrastrukturobjekt (S 14) finns broarna till Gal tö & Resö markerade, liksom en överfart mellan Resö och Lindö. Det är positivt att planen uttalar att befintliga broar skall värnas och underhållas. Eftersom det idag saknas färjeförbindelse mellan Resö och Lindö, vore det intressant att få veta om markeringen i planen innebär att detta kan vara ett framtida alternativ och vad det i så fall ställer för krav på tilläggningsområdena på Lindösidan (strandnära område S3)

Kartorna

På flera ställen är det svårt att tolka var gränserna för olika områden (t ex skyddade områden/blått vattenområde) går i förhållande till strandlinjen/plangränsen. Ett tydligt exempel är markeringen för R1 hastighetsbegränsningar vid Galtö följer inte vattenlinjen utan det markerade området hamnar delvis på land. Detta kan ha rittekniska orsaker, men försvårar tolkningen av kartan både i remisstadiet och som framtida beslutsunderlag.

Det vore också en fördel om man på någon karta kunde se omkringliggande mindre öar. I den karta som syns via webben framgår enbart de allra största öarna, vilket försvårar tolkningen av kartområdena.

Kommentar

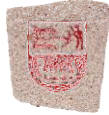
Synpunkterna beaktas. För vidare svar se *Planförslagets struktur och upplägg, Orördhet, Områden med målkonflikter och Vattenbruk.*

Skärgårdsidyllen AB

Vi pratade om att det hade varit lämpligt att utse hänsynsområde, så man kan följa kusten i en "blå led" som påbjuder hastigheter under 5 knop för att öka sjösäkerheten för paddlare, gärna skyddat

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

och det kan ju vara grunt.

Det har under de senast åren inträffat upprepade händelser där kajaker blivit rammade av båtar som förts fram i hög hastighet. Nu när vi med hjälp av exempelvis Turistrådet Västsverige och Visit Sweden lyfter paddlingen i Bohuslän med epicenter i Fjällbacka skärgård, skulle det varit olyckligt om vi inte tänker in detta i en blå ÖP.

Vidare pratade vi om Natura 2000 områden med tältningsförbud, då det går stick i stäv med nya rön som påbjuder tältning i naturskyddande syfte, då tältning ersätter betesdjur i skärgården och håller undan vegetationen som har en negativ inverkan på den biologiska mångfalden.

Vi jobbar även för fler solcellsdrivna friluftstoletter i skärgården som en underlättande åtgärd för frilufts- och skärgårdslivet. Inom Leaderprojektet Attraktiv Skärgård har vi ansökt om 4 st nya friluftstoletter + 2 st inom LONA i Tanums kommun.

Jag pratade även med din kollega om att iordningställa eldningsplatser vid lämpliga tältningsplatser i samråd med räddningstjänsten, för att locka besökare att inte elda på hållar som blir förstörda.

Vet inte om det går att föra in frågorna ovan i den blå ÖP, men det hade verkligen varit fantastiskt eftersom ekoturismen förväntas kraftigt öka inom de närmsta åren.

Kommentar

Synpunkterna noteras.

Allmänheten

Fastighetsägare på Ögården, Skåftö

Uttalelse vedrørende området Rödkären-Lindholmen i Lysekil kommun, R5 Område for vattenbruk kustzon, Id 25.

Slik vi har forstått planforslaget, er det tiltenkt odling av musslor og ostron utenfor kysten av Rödkären-Lindholmen i Lysekil kommun. Vi er av den oppfatning at det ikke bør tillates.

Selv om skalldyrene primært vil holde seg på skalldyrsfarmen, vil det alltid bli en del dyr som slipper og vandrer til nærliggende områder. Det er meget uheldig for det maritime miljøet at nye arter sprer seg der de ikke har hatt særlig utbredelse fra før. Jeg viser for eksempel til et par vedlagte norske artikler hvor ostron har hatt en uheldig påvirkning på det maritime mangfoldet.

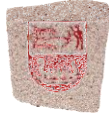
<https://www.tb.no/nyheter/nyheter/monsterosters-invaderer-fjorden/s/2-2.516-1.5421292>

http://www.imr.no/filarkiv/2009/10/til_web_hi_nytt_17.pdf/nb-no

Vedleggene knytter seg til japanske ostron, noe som oss bekjent per i dag ikke tillates odlet i Sverige, men som det er mye press på at skal bli tillatt, jf sluttrapport av januar 2015, Vattenbruk på västkusten, s 7. Det er ikke usannsynlig at japanske ostron i fremtiden vil bli tillatt odlat i Sverige. Derfor bør skadevirkningene av disse være en del av dagens vurdering av om odling av musslor og ostron skal tillates i dette området.

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

Det bemerkes også at japanske ostron tar over for blåmusslor, slik at både odlade og naturlige forekomster av blåmusslor kan bli truet. I Norge har japanske ostron blitt et stort problem og Miljødirektoratet har fått utarbeidet rapporten «Handlingsplan stillehavsøsters».

<http://www.miljodirektoratet.no/Documents/publikasjoner/M588/M588.pdf>

Fra sammendraget inntas:

Stillehavsøsters (*Crassostrea gigas*) er en fremmed art i Norge, og er i Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012 vurdert til å utgjøre svært høy økologisk risiko. En enkelt stillehavsøsters kan ved gyting slippe opptil 200 millioner egg i vannmassene. Arten har derfor et enormt reproduksjonspotensial. Naturgitte forhold som havstrømmer, sjøtemperatur og tilgang på egnede leveområder tilsier at arten kan etablere reproduserende populasjoner langs store deler av kysten i Norge. Stillehavsøsters regnes som en økosystemingeniør-art. Dette betyr at arten kan skape og opprettholde «nye» habitater på en slik måte at den endrer eller ødelegger de opprinnelige (naturlige) habitatene og økosystemene. Økte bestander av stillehavsøsters kan medføre negative konsekvenser for biologisk mangfold og føre til forringelse eller tap av viktige verneverdier, samt påvirke bade- og friluftsområder negativt. Arten kan endre bløtbunnsområder til uframkommelig hardbunnsområder dominert av østersskjell med skarpe kanter. I andre land, eksempelvis Danmark, har arten dannet store rev og ført til omfattende endringer i de berørte økosystemene. Ifølge Havforskningsinstituttet er det i 2015 observert tendenser til rev-dannelse enkelte steder i Norge og de er bekymret for utviklingen.

Vi gjør oppmerksom på at de finnes 2 stykk undervannskjær med store forekomster av blåmusslor. Dette er et delikat økosystem som er innom det skraverte område R5 avsatt for vattenbruk. Slike forekomster bør skyddas innen et naturreservat och vattenbruk i nærheten bør ikke tillates.

Uavhengig av type skalldyr som blir tillatt odlet, mener vi at slik næringsvirksomhet ikke bør tillates i naturvernsområder. Det aktuelle vattenbruksområdet ligger i et R1 område – et skyddad område hvor naturvernet skal prioriteres høyt. Her strekker naturvernsområdet seg også innover land og der praktiseres naturvernet strengt. Naturvernet bør praktiseres tilsvarende strengt til vanns. Landområdene innenfor det aktuelle vattenbruksområdet er blant annet flotte badestrender med både sand- og steinbunn. Vi frykter at bunnen vil i langt større grad enn i dag bli dekket av skalldyr, både levende og døde. Dette vil forringe bunnkvaliteten og vil være til ulempe for stredenes badegjester som risikerer kuttskader på grunn av de skarpe skjellene.

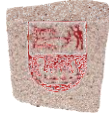
Vattenbruksområde 25 er i tillegg plassert innenfor området R2, hvor det skal utredes om Gullmarns naturvernsområde skal gjøres til nasjonalpark. Det bør ikke tillates vattenbruk som kan bidra til å forstyrre dagens økosystem og biologiske mangfold. Her bør det inntas en «bedre føre var» holdning. En odlingsfarm er heller ikke estetisk pent, noe som også taler imot en etablering av vattenbruk i dette området, særlig om dette skal bli en nasjonalpark.

Omkringliggende områder er ikke klassifisert som et R3 område, men de interesser et R3 område skal beskytte finnes allikevel i nærområde. Vi mener derfor at det ikke bør tillates nyetablering av vattenbruk, siden det skal «undvikas i strandnära, grunda områden» i følge R3. Den nordre delen av Skaftølandet består av minst to av de livsmiljøene som R3 ønsker å beskytte, herunder «Ler- och sandbottnar som blottas vid lågvatten» og «Stora grunda vikar och sund».

Vi håper på at våre synspunkter blir hensyntatt i vurderingen av den nye Blå oversiktsplanen for

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

Lysekil kommun.

Kommentar

Synpunkterna noteras. Se svar i sammanfattningen ovan, under kategorierna *Planförslagets struktur och upplägg* och *Områden med målkonflikter*.

Boende på Fiskebäckskil

Hej! Jag har synpunkter angående vattenbruk i Gullmaren. Jag bor och har min verksamhet på Ögården, Skaftö.

Här är vi hårt styrda av Gullmarens naturvårdområde, vilket vi är positiva till då vi vill bevara denna fantastiska miljö som här är. Det vore då väldigt olämpligt att driva vattenbruk i Gullmaren som också är naturreservat. Detta skulle kunna påverka miljön negativt och jag skulle vara väldigt förvånad om Länsstyrelsen skulle godkänna detta.

Kommentar

Synpunkterna noteras. Se vidare svar *Planförslagets struktur och upplägg* och *Områden med målkonflikter*.

Svenska Kryssarklubbens Seglarskola

Det som kom upp som en viktig återkoppling från dem var att det finns väldigt få "riktiga" kajer kvar utmed kusten. Fjällbacka nämndes som ett exempel. Det finns många platser, men det är bara pontonbryggor. På det som tidigare var en ordentlig kaj har det också anlagts flytbryggor som går ut från kajen, vilket gör att den bit kaj som blir kvar blir svår/omöjlig att utnyttja för de klarar inte att angöra/lägga ut från dessa då det blir för trångt.

Seglarskolans önskemål är att det skall bevaras riktiga kajer för att "fartyg" skall kunna förtöja. Det blir ett sätt att främja kulturarvet med de seglande skutorna som vi har utmed kusten. Kryssarklubben har tre stycken, men det finns många fler både större och mindre.

Kommentar

Synpunkterna noteras.